8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 500 lir

Leto XXXIX. Št. 32 (11.448)

TRST, sreda, 9. februarja 1983

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

PO KRATKEM FANFANIJEVEM POSEGU V POSLANSKI ZBORNICI

Z glasovanjem o zaupnici bo vlada obšla val kritik glede «afere ENI»

Predsednik vlade ni zadovoljil republikancev, ki bodo glasovali proti
Nejevolja v vrstah KD zaradi potrjenega zavezništva Fanfani - Craxi

Predsednik vlade Fanfani

Minister De Michelis

Tajnik PRI Spadolini

RIM — Poslanska zbornica bo danes izglasovala zaupnico Fanfanijevi vladi: ne bo torej glasovala o resolucijah o «aferi ENI», ki so jih predložile politične sile (KPI, neodvisna levica, MSI, republikanci) in so vse obsojale Fanfanijevo zadržanje pri odstavitvi Umberta Colomba in tudi pri imenovanju njegovega naslednika Franca Reviglia. Predsednik vlade je po popoldanski repliki formalno postavil vprašanje zaupnice, ki odpravlja vsako vsebinsko razpravo. Vse se je zgodilo po pričakovanju: popoldne ga je vlada pooblastila storiti ta korak, kar je brez oklevanja izvedel, v soglasju z načelniki parlamentarnih skupin večine.

Fanfanijev poseg je bil zelo kratek: ne več kot četrt ure. Skliceval se je stalno na svoj nastop 1. t.m. o vprašanju ENI. Zagovarjal je do kraja svoje izbire in je polemiziral s tistimi, ki so ga obtoževali lažne in tendenčne razlage znanega pisma, ki mu ga je naslovil Colombo. Za bodočnost je obljubil reformo pravilnikov javnih ustanov. Namenil je hladno in formalno priznanje «prispevku» opozicijskih strank, ne da bi kakorkoli zadovoljil zahteve republikancev.

Tudi zato je pri današnjem glasovanju, ki bo potekalo z dvigom roke, predvidena ena sama novost: republikanska stranka bo glasovala proti zaupnici. Bo skoraj prvič v zadnjih tridesetih letih (bilo je le nekaj nepomembnih izjem o posameznih zakonih), ko bodo republikanci glasovali proti vladi. Tako odločitev so sprejeli po dolgi razpravi, ker Spadolini ni maral, da bi tolmačili glas PRI kot prehod k opoziciji (kot je znano, se je pri umestitvi vlade vzdržal). Zato je tajnik PRI večkrat predlagal Fanfaniju, naj ne zahteva zaupnice in republikanski voditelji hitijo razlagati, da gre le za politično in moralno doslednost, izključno glede «zadeve ENI».

S splošnega političnega gledišča pa je Fanfanijev govor izrazil prozorno sporočilo: ali zavezništvo med Fanfanijem in Craxijem ali predčasne volitve. To sporočilo postaja še bolj jasno, če upoštevamo sedanja razhajanja med predsednikom vlade in demokrščanskim tajnikom De Mito. «Nevarno je, da ko gre za imenovanje političnega pomena,» je dejal Fanfani, «kdor mora odločati skuša izogniti se razbitju solidarnosti med političnimi silami, ki so izrazile in podprle vlado». Češ da je bilo med polemiko o lotizacijah nujno vzpostaviti solidarnost med njim in PSI, ki je zahteval predsedstvo ENI.

«In naj bo dovoljeno spomniti prav tiste, ki vztrajajo pri prikazovanju škode predčasnih volitev, da je perspektiva dogodkov, ki bi lahko sprožili hipoteze o nelahko rešljivi krizi, ki se je prikazala pri dogodkih, o katerih razpravljamo, vsiljevala odgovornemu za vlado posebno previdnost, da bi ne postal nehote činitelj novih politično-parlamentarnih težav.» V Fanfanijevi zveriženi prozi pomeni ta del njegovega govora priznanje zavezništva, ki ga je že dolgo skoval s Craxijem: v drugih besedal je povedal, da je PSI grozil z razbitjem vladne koalicije, kar bi pahnilo politični okvir v popolno nestabilnost, če bi bil izbral pri zadevi ENI drugačne kriterije.

Toda če upoštevamo sicer neuradne komentarje najvišjih demokristjanskih voditeljev na včerajšnji Fanfanijev govor, se čedalje bolj utrjuje vtis, da so odnosi KD do te vlade v najboljšem primeru «prijateljski», da je ne čuti za svojo. To pa še bolj utemeljuje vtis, ki ga ustvarjajo vztrajne govorice v parlamentarnih krogih, da je demokrščanski tajnik De Mita že odločen povzročiti čimprejšnji padec štiristrankarske koalicije. **R. G.**

MOSKVA — Sovjetska agencija TASS je včeraj ponovno obtožila ZDA, da so si izmislile «bolgarsko sled» pri atentatu na papeža, da bi s tem vplivale na potek razoroževalnih pogajanj v Ženevi in dosegle njihov neuspeh.

Banke ne marajo znižati obresti

RIM — Izvršni odbor italijanskega bančnega združenja je včeraj odločil, da ni mogoče znižati obrestne mere in s tem zavrnil pritiske iz vladnih in gospodarskih krogov, ki težijo k pocenitvi denarja. Predsednik Golzio je sicer priznal, da je najpogostnejša obrestna mera na bančna posojila 25-odstotna (zamolčal pa je, da priznavajo banke na vlogah le največ 16 odstotkov), oporekel je pa argumentom pristojnih ministrov in podjetnikov, da bi jo mogli znižati.

Predvsem banke ne verjamejo, da bi se rast inflacije zares ustavila letos pod 13 odstotki. Njihove trditve so pa malo prepričljive, če upoštevamo razliko med obrestmi in inflacijo v drugih državah (ZDA 11:5, Francija 12,5:9, Japonska 6:3, Nemčija 6:4) in dejstvo, da prejemajo od državne banke posojila po 18-odstotni obrestni meri, kar vsekakor opravičuje trditve, da so zaslužki italijanskih bank pretirani in neupravičeni.

Prvi stečaj na Poljskem

VARŠAVA — Budopol iz Katovic je prvo poljsko podjetje, ki je bankrotiralo. Kot gradbeno podjetje je imelo 200 delavcev, 100 uradnikov in več kot 4 milijone dolarjev dolga.

SPORNA ODLOČITEV PREDSEDNIKA SENATA MORLINA

VAL POLEMIK OB IMENOVANJU FORMICE V KOMISIJO O «P2»

Ime načelnika socialističnih senatorjev je bilo na seznamu oseb, ki bi prišle v poštev za zaslišanje v zvezi z ložo P2

RIM — Načelnik socialistične skupine v senatu, Rino Formica, bo nadomestil svojega kolega, senatorja Spana, v parlamentarni preiskovalni komisiji o loži P 2. Vest, ki je nemudoma vzbudila vrsto kritik, je po sklepu predsednika senata, Morlina, na včerajšnjem zasedanju komisije sporočila njena predsednica, Tina Anselmi.

Najostrejša sta bila v svojih izjavah član komisije iz vrst radikalne stranke, Massimo Teodori in misovec Pisanò. Za prvega demokrščanska in socialistična aroganca v odnosu do pravne države več ne pozna meje. Medtem ko so v komisiji že dolge tedne razpravljali o zaslišanju senatorja Formice, ki spada v ožji krog politikov, katerih imena spravljajo v zvezo s specifičnimi okoliščinami, in medtem ko je bilo znano, da bi morali včeraj dokončno glasovati o tem, imenovanje senatorja Formice za člana komisije P 2 jasno kaže na nizkotne manevre in odločenost, pokopati preiskovalno komisijo. V popolnem skladu s takim odnosom je tudi zahteva po posebni nedotakljivosti vseh politikov, ki jo je še včeraj ponovil demokristjanski predstavnik v zvezi s Pisanujem, Piccolijem in Andreottijem, je zaključil Teodori.

Misovski predstavnik pa je opozoril, da je o Formicovih zvezah s P 2 spregovorila tudi Calvijeva vdova in da je bil socialistični senator eden od protagonistov zadeve ENI-Petromin, oziroma dveh epizod, ki jima je zloglasna loža botrovala.

Komunist Cecchi je dejal, da je pri vsej zadevi najhujše to, da je zamenjavo sprejel predsednik senata, medtem ko je demokristjan Garocchio govoril o «aroganci oblasti». Član komisije iz vrst PDUP, Crucianelli pa je opozoril, da je precejšen del komisije imel za potrebno zaslišati senatorja Formico, k čemur navaja tudi zbrana dokumentacija.

Edini, ki se je izrekel za Formicovo vključitev v preiskovalno komisijo, je bil seveda socialistični predstavnik Andò, medtem ko se je sam Formica v pogovoru s časnikarji razhudil nad vsemi, ki nasprotujejo njegovemu imenovanju. Po njegovem mnenju so ta nasprotovanja zlonamerna, saj da je bil on «edini, ki je oznanil povezave med ložo P 2 in nekaterimi poslovnimi krogi, kot na primer s skupino Rizzoli ali ENI-Petromin». «Sem edini politik, ki je tožil Ortolanija in tudi dosegel obsodbo, zato pozivam svoje nasprotnike, naj pokažejo, da imajo tudi sami tako čiste račune,» je dejal Formica.

Na včerajšnji seji so člani komisije določili tudi program dela za prihodnjih mesec dni, ki jih še loči do 8. marca, roka, ko bi komisija morala zaključiti z delom. Med drugim bo po besedah predsednice Anselmi potrebno osvetliti odnose med Gellijem, P 2 in britansko ložo ter framasonsko zvezo ONPAM. Med številnimi osebami, ki bi jih komisija še morala zaslišati, so tudi imena novinarja Scalfarija, založnika Caraccicla, tržaškega župana Cecovinija, pa tudi soočenje med Pellicanijem, Carboniem in Pisanujem, ter drugo, med Viltredom Vitalonejem, Pellicanijem in Tassan Dinom.

Bolj zapleteno pa je vprašanje zaslišanja politikov, kjer sta se v osnovi pojavili dve stališči: demokristjani predlagajo zaslišanje vseh tajnikov strank, ki so opravljali to dolžnost leta 1981, ter vseh politikov, katerih imena se nahajajo v zbranem gradivu komisije; komunisti pa predlagajo zaslišanje Piccolija, Andreottija, Craxija, Formice in Pisanuja. Vsekakor premalo jasnosti in preobilno delo za kratek mesec življenja, ki ga ima parlamentarna komisija še pred seboj!

PREISKOVALNA KOMISIJA OBJAVILA IZID PREISKAVE O ZLOČINIH V SABRI IN ŠATILI

Šaron glavni krivec za pokol Palestincev v Bejrutu
Potrjena soodgovornost Begina in izraelske armade

Priporočilo naj obrambni minister sam odstopi - Šaron se temu upira - Izredna seja izraelske vlade - Premier Begin še vedno zaupa v volilno podporo - Laburisti zahtevajo odstop vlade

TEL AVIV — Izraelska preiskovalna komisija, ki je raziskala poloka v Sabri in Šatili je priporočila obrambnemu ministru Arielu Šamirju, da «sam odstopi», ker je potrjeno, da je «neposredno kriv» za pokole v palestinskih begunskih taboriščih med 16. in 18. septembrom 1982. V primeru, da ne bi hotel Šaron odstopiti, komisija priporoča premieru Beginu, da ga zamenja. Prav tako komisija zahteva odstop načelnika izraelske tajnoobveščevalne službe generalmajorja Jehošue Sagoja, medtem ko je treba poveljnika izraelskih sil v Bejrutu generala Amosa Jarona za tri leta odstraniti iz vojske. Za krivega so spoznali tudi načelnika generalštaba Rafaela Ejtana, proti njemu pa niso priporočili nobenega ukrepa, saj mu v kratkem poteče mandat.

Prav tako je komisija kritizirala zunanjega ministra Šamirja, ki je bil obveščen o pokolih in ni ukrepal, da bi zmanjšal število žrtev. Soodgovoren je tudi poveljnik severnega vojaškega območja general Amir Drori, zanj pa niso predvideli nobene sankcije. Predsednik vlade Menahem Begin pa se je po mnenju komisije obnašal «ravnodušno in brezčutno», vsekakor pa je tudi on soodgovoren za pokole nedolžnih Palestincev v Sabri in Šatili.

To je v grobem vsebina poročila preiskovalne komisije, ki so jo na pritisk vse domače in tuje javnosti ustanovili, kljub Beginovemu nasprotovanju. Za Izrael je bila objava izvlečkov iz poročila pravi moralni šok, saj je marsikdo že zbrisal iz spomina tiste tragične dni, ko so s privoljenjem in ob podpori izraelske vojske falangistični morilci klali nemočne civiliste v bejrutskih palestinskih taboriščih.

Begin je takoj sklical izredno sejo vlade, ki je bila po vsem sodeč izredno dramatična, saj noče Šaron za nobeno ceno odstopiti. Kot kaže to izrecno zahteva Nacionalna verska stranka, ena od grupacij, ki podpirajo Begina. Premier se je do sedaj omejil na izrecno priporočilo svojim ministrom, naj ne dajejo nobenih izjav. Poziv pa je že prekršil obrambni minister Šaron, ki je spregovoril na predsinočnjem shodu v Tel Avivu. Čuti se dovolj močnega, da noče odigrati vloge edinega grešnega kozla v vsej Beginovi garnituri. Manifestacije v njegovo podporo obenem dokazujejo, da je v Izraelu še vse preveč ljudi, ki mislijo na enak način kot Šaron.

Povsem razumljivo zahteva opozicijska laburistična stranka odstop celotne Beginove vlade. Večjega hrupa pa laburisti niso povzročili. Na tihem dobro vedo, da bi lahko Begin v skrajni sili lahko zaigral svojo zadnjo karto predčasnih volitev, na katerih pa bi bil po vseh dosedanjih proučevanjih javnega mnenja gotovi zmagovalec.

Kot rečeno je včerajšnja objava izvlečkov o ugotovitvah preiskovalne komisije ponovno odprla že skoraj zaceljeno rano hudo prizadetega nacionalnega ponosa. Manifestacije v podporo Šarona ne morejo mimo dejstva, da je preiskovalna komisija potrdila odgovornost Beginove vlade, v kar je bil prepričan ves svet. Izraelce pa še najbolj moti, da je Begin zamazal sliko izraelske vojske. Manj skrbi povzročajo reakcije židovskih skupnosti v svetu, saj je z ustanovitvijo preiskovalne komisije in s še kar nepristranskimi rezultati preiskave Izrael v neki meri dokazal, da se še ni popolnoma izneveril načelom demokracije.

Seveda so rezultati preiskovalnega dela le priporočila, sugestije, ne pa obvezujoče zahteve. Begin se lahko na vse požvižga in nadaljuje s svojim delom. Kaj takega pa si, kljub ljudski podpori, ne more privoščiti. Preiskovalno komisijo navsezadnje niso sestavljali politiki, temveč dva ustavna sodnika in rezervni general, tri osebnosti, ki so bile vsaj na papirju naklonjene Beginovi vladi.

Premier Menahem Begin

Obrambni minister Šaron

Pomoč izgnancem iz Nigerije doteka tudi iz Italije

ŽENEVA — Mednarodna federacija kovinarjev je naslovila oster protest na Nigerijo zaradi izgona dveh milijonov tujih delavcev iz te države, obenem pa je tudi zahtevala naj vso zadevo razišče tudi komisija za človeške pravice pri Združenih narodih.

Medtem poročajo iz Abidžana, da je v Gano prišlo že 800.000 delavcev, ki so jih izgnali iz Nigerije. Večina je odšla v svoja mesta in vasi, toda njihov nenadni prihod bo povzročil v deželi hude težave zaradi pomanjkanja hrane in zaroslitve. Da bi vsaj delno olajšal težko stanje je UNICEF poslal tej deželi 260.000 dolarjev za pomoč otrokom.

Pomoč izgnancem iz Nigerije prihaja v sosednje države tudi iz Italije, ki je vzpostavila s tem področjem Afrike pravi letalski most. Z letali pošiljajo prizadetim medicinsko pomoč, hrano, oblačila, šotore in drugo. V Akro sta prispeli tudi dve italijanski misiji, ki bosta koordinirali prihajanje te pomoči iz Italije.

Novi popravki davčnih količnikov

RIM — Finančni minister Forte je včeraj predložil poslanski zbornici spreminjevalni predlog k svojemu načrtu za preureditev davčnih količnikov. Namesto 8 predvideva amandma 9 količnikov (doslej jih je bilo kar 32), ker je minister letne dohodke od 24 do 38 milijonov, ki bi bili po prvotnem načrtu obdavčeni s 36 odstotki, razdelil na dve skupini. Za dohodke od 34 do 30 milijonov bo treba plačati 35 odstotkov davka, od 30 do 38 milijonov pa 37 odstotkov. Drugi spreminjevalni predlog zadeva najvišji dohodek žene (ali moža), da jo lahko davkoplačevalec prišteva med člani družine, ki so mu «v breme»: povišali so ga od 1.350.000 na 2.750.000 lir.

RIM — Senat je včeraj dokončno potrdil zakonski odlok, ki podaljšuje do 15. marca rok za predložitev prošenj za davčni odpust.

Poljaki o umoru Mora

VARŠAVA — Glasilo poljske armade Zolnierz Wolnosci je zapisalo, da so krivi za umor Alda Mora tisti, ki so hoteli na vsak način preprečiti, da bi v Italiji prišli komunisti v vlado. Te osebe pa bi bilo treba iskati predvsem na drugi strani oceana, pravijo Poljaki.

NADALJUJE SE SPOPAD NA IRANSKO-IRAŠKI MEJI

V novi ofenzivi «zarja» Iranci «osvobodili» velik del ozemlja

Vesti s fronte so močno protislovne, vendar kaže, da ima Iran več uspeha

TEHERAN — «Nadaljuje se zmagoviti pohod iraških čet proti Iraku,» je zatrdila včeraj iranska tiskovna agencija IRNA. Ofenziva, ki so jo Iranci poimenovali «zarja» se je, kot znano, začela v noči, od nedelje na ponedeljek. Včeraj zjutraj je radio Teheran priobčil novo obvestilo generalštaba, v katerem je rečeno, da so iranske čete v zadnjih urah «osvobodile» še nadaljnjih 50 kvadratnih kilometrov teritorija južno od mejnega prehoda Fakkeh. Tako naj bi Iranci zavzeli okrog 300 kvadratnih kilometrov ozemlja, ki so bili ored začetkom vojne z Irakom njihova last. Teheranski radio je tudi objavil vest, po kateri naj bi bilo ubitih ali ranjenih okrog 800 iraških vojakov, veliko pa naj bi jih dezertiralo ali padlo v ujetništvo, med temi tudi visoki oficirji, katerih «imena bodo objavili naknadno».

Po drugi strani pa iraški tabor zatrjuje, da so povsem onesposobili iransko ofenzivo in pobili 6 tisoč 894 sovražnikov, o čemer naj bi pričali tudi posnetki bagdanske televizije, ki je sinoči pokazala prizorišča bojev, kjer leži na stotine trupel. Jasno je, da so to samo Homejnijevi vojaki.

Že od začetka bojev sta dajala Teheran in Bagdad popolnoma nasprotujoče informacije, vendar je na dlani, da se že dve leti fronta premika proti zahodu na škodo Iraka, katerega vojska je morala od leta 1980 stalno nazadovati in se sedaj bori na svojem ozemlju.

Včeraj se je oglasil tudi sam Homejni, ki je čestitl svojim borcem in dejal, da je iraški predsednik Husein v pasti «in ne ve kaj početi». Pa tudi njegovi «prijatelji ZDA, Sovjetska zveza in Francija vedo, da iraški predsednik nima več bodočnosti». Iz notranjega političnega življenja Irana pa gre zabeležiti vest, po kateri naj bi aretirali tajnika filosovjetske komunistične partije «Tudeh» 71-letnega Kianurija, ki je obtožen vohunstva v prid SZ.

Stambolić se vrača v Jugoslavijo

RANGUN — Predsednik predsedstva SFRJ Petar Stambolić je končal štiridnevni uradni in prijateljski obisk v Burmi in odpotoval v domovino. Pred odhodom je imel sklepne pogovore z gostiteljem, burmanskim predsednikom San Jujem. V prisrčnem in zaupnem ozračju sta izrazila posebno zadovoljstvo zaradi popolnega uspeha pogovorov o gospodarskem sodelovanju, med katerimi so se dogovorili o nadaljnji poglobitvi tega sodelovanja.

Pogovori o mednarodnih vprašanjih so pokazali na sorodnost stališč obeh držav o nekaterih ključnih problemih, ki ogrožajo svetovni mir. Obe strani sta posebej poudarili pripravljenost za nadaljnje sodelovanje v okviru ZN in drugih mednarodnih organizacij. (dd)

Walesa jutri v Varšavi kot priča pred sodiščem

VARŠAVA — Jerzy Urban, glasnik poljske vlade, je na tiskovni konferenci za tuje časnikarje v Varšavi izjavil, da trenutno vojnega stanja na Poljskem ne bodo ukinili, ker prihaja v poljski družbi še vedno do stalnih konfliktov.

Urban je tudi povedal, da se bo ugral Lech Walesa jutri predstaviti na vojaškem sodišču v Varšavi kot priča na procesu, ki je tam v teku proti KOR. Walesa sam je najprej izjavil, da se ne bo predstavil na sodišču, ker mu v poizvnici niso navedli zakaj ga kličejo tja, toda kmalu po tej izjavi so mu prinesli drugo pozivnico, ki je zadostila zakonskim predpisom in tako bo moral pričati na sodišču, kjer sodijo mnogim njegovim bivšim sodelavcem.

Medtem je iz vse tajne Solidarnosti prvič prišla kritika na račun kardinala Glempa. Očitajo mu, da silam, ki se bore proti «diktatorskemu režimu v Varšavi» ne nudi dovolj moralne pomoči.

SRBSKI TISK PREMALO KRITIČEN DO POJAVOV NACIONALIZMA

ZK Srbije razpravljala o vlogi sredstev množičnega obveščanja

BEOGRAD — CK ZK Srbije je v ponedeljek osem ur in pol razpravljal o aktualnih, idejnih in političnih vprašanjih obveščanja. V razpravi je sodelovalo 30 udeležencev, ki so soglasno poudarili nujnost poglobljenega ukvarjanja in angažiranja ZK Srbije v obveščanju.

Uvodno poročilo je prebral član predsedstva CK ZK Srbije Momčilo Baljak, ki je med drugim omenil prizadevanja dela tiska, da bi deloval kot neodvisna politična sila, kot razsodnik v družbenih procesih in partner osnovnih dejavnikov političnega sistema. Opozoril je na destabilizatorsko kritiko in premajhno pripravljenost v številnih organizacijah in OO ZK, da analizirajo globlje idejne vzroke uredniških napak in konkretno označijo njihove nosilce.

Nobena redakcija se ne bo oglasila s kritiko besedil v knjigi «resnično in mogoče» Borice Ćosića, ki je pravkar izšla v izdaji «Otokara Keršovanija» z Reke. Ta besedila preveva skrb za srbstvo in v bistvu izražajo unitaristično koncepcijo naše enotnosti, je dejal Baljak.

Omenil je tudi, da se v Ninu v zadnjem času pojavljajo članki, v katerih ni razumevanja za nacionalno problematiko drugih narodov in so na meji, ki ločuje resno razpravo o nacionalnem vprašanju od nacionalizma. Redakcija Duge je glede tega že dalj časa na političnih stranski poti. To prepričljivo dokazuje intervju s književnikom Antonijem Isakovićem v zadnji številki te revije.

Špiro Galović je v razpravi ugotovil, da je v časnikih, ki izhajajo v Beogradu premalo člankov, ki kritično osvetljujejo težnje srbskega nacionalizma. Poudaril je, da je zdaj tako za ZK republik in pokrajin kot za celotno ZKJ zelo pomembno, da odločno obnovi prakso boja proti nacionalizmu v svojem okolju. Po njegovih besedah se o nacionalizmu sicer piše veliko, vendar pa v glavnem o nacionalizmu drugih. Kot primer je navedel, da se je Nin v eni številki dotaknil nekaterih pojavov srbskega nacionalizma, že v naslednji pa je podrobno analiziral slovenski nacionalizem — pri čemer izgleda, kot da je bil prvi zapis le «pokritje» za brskanje po drugih nacionalizmih. (dd)

Barbie ušel iz Nemčije z dokumenti Rdečega križa

ŽENEVA — Mednarodni Rdeči križ je potrdil, da je Klaus Barbie leta 1951 ušel iz Evrope v Bolivijo s pomočjo dokumenta, katerega mu je izdala ta mednarodna humanitarna organizacija. Podobno naj bi v Južno Ameriko ušel tudi Eichmann.

Predstavnik MRK je izjavil, da njegova organizacija nima možnosti preiskovati komu izda dokumente, ki naj bi služili beguncem, da se preselijo v države, ki so jih pripravljene sprejeti. Barbie je namreč potoval pod lažnim imenom Klaus Altmann, po poklicu pa naj bi bil mehanik iz Kronstada.

Bush v Parizu poudaril enotnost Zahoda

PARIZ — Ameriški podpredsednik George Bush, ki je prispel v Pariz na posvetovanje z enim svojih najstarejših zaveznikov, Francijo, je včeraj popoldne, po sestanku s predsednikom Mitterrandom in zunanjim ministrom Cheyssonom na tiskovni konferenci izjavil, da so zahodni zavezniki povsem enotni v prizadevanjih za ohranitev miru v Evropi ob ohranitvi ravnovesja sil med Vzhodom in Zahodom. Poudaril je ameriško odločenost, da do konca leta namestijo v Evropi nove rakete, če Sovjetska zveza ne bo pristala na sporazum po načelu «ničelne rešitve».

Bush je poudaril tudi enotnost zahodnih zaveznikov kar se tiče naporov za ponovno pozitivno gospodarstva, zmanjšanja brezposelnosti in inflacije, pa tudi v težnji za izboljšanje življenjske ravni ne samo v zaveznikih državah, ampak po vsem svetu.

PO PREKLICU SPORAZUMA MED LPT IN LAIKO-SOCIALISTI

POLITIČNA KRIZA MOČNO ODMEVALA NA ZASEDANJU OBČINSKEGA SVETA

Hude polemike po uvodni izjavi podžupana Pacorja
Del liste odkrito nasprotuje sodelovanju z demokristjani

Politična kriza, ki je nastala potem ko so laično-socialistične stranke preklicale sporazum o sodelovanju z Listo za Trst, je sinoči močno odjeknila v tržaškem občinskem svetu. Iskrico za hudo polemike in za nepričakovan zaplet dogodkov je v odsotnosti župana Cecovinija, ki je zadržan na zasedanju evropskega parlamenta, sprožil podžupan Pacor s sporočilom o odprtju krize, podobno tistemu, ki ga je na zadnji seji prebral tudi predsednik pokrajine Clarici. Z razliko od Claricija, ki je to izjavo prebral ob zaključku seje in tudi jasno napovedal, da se pokrajinski svet ne bo sestal do razjasnitev na političnem prizorišču, pa je Pacor to sporočilo prebral pred pričetkom seje in obenem dal razumeti, da bo sedanja koalicija v pričakovanju razčiščenja še dalje redno upravljala občino. To je razburilo opozicijo, zlasti demokristjane, ki so v ponedeljek močno kontestirali že samo sklicanje včerajšnje seje, a tudi komuniste, ki so že pred dnevi zelo jasno zahtevali, da se mora razprava o krizi tržaških izvoljenih teles odvijati v obeh skupščinah in ne le izven njih.

Pacorjeva izjava je tako sprožila vrsto zelo razburljivih glasovanj in polemičnih posegov. Najprej je skupščina z glasovi «bivše» koalicije označila za nepredložljivo resolucijo KPI, ki je zahtevala, da se odbor izjasni, ali je polnopraven za upravljanje rednih zadev, ali pa je na nekakšen način vezan s sporazumom s KD. Zatem je skupščina zavrnila predlog za takojšen pričetek politične debate o krizi, na koncu pa je osvojila stališče, da se zasedanje redno nadaljuje z obravnavo posameznih odborovih sklepov. Razen prvega glasovanja, pri katerem so laiko-socialisti in LpT zavzeli enotno stališče, so ostala glasovanja jasno pokazala, da koalicija «de facto» ne obstaja več in da dobršen del listarjev (tistih, ki se sklicujejo na načelnika skupine Gambassinija), v tem trenutku nasprotuje vsakršnemu sodelovanju s KD. Po včerajšnji seji, ki se je zavlekla pozno v noč, postaja rešitev politične krize (z vstopom KD v večino) vse bolj negotova in skrajno zapletena. Širijo pa se tudi govorice, da se LpT na tihem že pripravlja za sestavo enobarvnega odbora, kar bi seveda še toliko bolj zaostrilo sedanji položaj.

Nastop Colonija za namestitev sinhrotrona v Centru

Deželni odbornik za načrtovanje in proračun Coloni je nastopil pri ministru za proračun in gospodarsko načrtovanje Bodratu, da bi orisal stališče dežele F-JK v zvezi z odločujočo podporo, ki jo mora zagotoviti osrednja vlada za namestitev protosinhrotrona v okviru Centra za znanstveno in tehnološko raziskovanje.

Vlada se je oktobra lani že obvezala v tem smislu: sedaj pa je nujno potreben sklep medministrskega odbora za gospodarsko načrtovanje (CIPE), ki naj to pobudo označi kot prioritetno in jo je zato treba finansirati.

Predsednik Clarici sprejel odv. Traunerja

Predsednik pokrajine Clarici se je včeraj srečal z odv. Traunerjem, ki je pri vsedržavnem vodstvu liberalne stranke odgovoren za vprašanja krajevnih uprav. Predmet pogovora je bila kandidatura Trsta, da bi postal sedež mednarodnega centra za biogenetično inženirstvo na osnovi načrta UNIDO, za uresničitev česar je tržaška pokrajina predlagala, da bi iz finančnih sredstev, ki jih predvideva zakon štev. 828, črpali 15 milijard lir.

DRUGE VESTI NA ZADNJI STRANI

POBUDA OBČINSKE UPRAVE SE PLODNO RAZVIJA

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOLINSKE OBČINE IZVOLILO ZAČASNI ODBOR

Novi odbor ima nalogo, da sestavi društveni pravilnik in skliče občni zbor

Na pobudo pripravljalnega odbora je bil 6. februarja sestanek nekaterih upokojencev, ki so zastopali vasi in kraje dolinske občine.

Na sestanku je bil izvoljen začasni odbor Društva upokojencev dolinske občine, ki ima nalogo pripraviti društveni pravilnik in sklicati občni zbor.

Zamisel o nastanku društva je izšla na srečanju upokojencev, ki ga je sklicala dolinska občinska uprava preteklega 28. novembra v okviru pobud v zvezi z «letom upokojenca». Na takratnem javnem sestanku je bil osnovan pripravljalni odbor, ki je prejel pooblastilo prisotnih za ustanovitev društva upokojencev.

Po kratki obrazložitvi namenov in ciljev, ki jih bo društvo zasledovalo, je prisotne pozdravil podžupan Marino Pečenik, ki je v imenu občinske uprave obljubil največjo možno podporo in vsestransko naklonjenost občinske uprave, ki se zaveda težkih pogojev v katerih se nahajajo ostareli občani.

V začasni odbor so bili izvoljeni vsi člani pripravljalnega odbora, ti so: Maks Ota, Ludvik Mauri, Zdravko Giuliani, Viktor Ota, Fabjan Bonano, Milan Coretti, Vilko Smotlak, Bruno Prašelj in kooptirani Egidij Sternad.

Prihodnja odborova seja bo jutri, v sredo, 9. februarja, ob 11. uri na dolinskem županstvu.

Nova razsvetljava mestnih ulic

V kratkem bodo zaključena dela, ki jih opravlja ACEGA, v zvezi z instalacijo nove cestne razsvetljave, ki jo predvidevata prvi dve tranši posegov ustreznega triletnega načrta tržaške občine. Ko bodo dela prvih dveh odsekov zaključena, bo celotna mreža obogatena s 560 novimi svetlobnimi točkami.

Ulice, ki so jih že opremili z novo razsvetjavo so naslednje: Orlandini, Doda, Zorutti, Lorenzetti (delno) na Pončani; Soncini, Servola, Carpineto, Pulcro, Ratto della Pileria v Škednju; Barbariga, Cordaroli, Solitro, Saltuari, Sara Davis (del do Ul. Cordarcli) v Rojanu; Locchi, Tagliapietra, Schiapparelli, de Coletti na področju Sv. Andreja; S. Michele, Venezian, Madonna del Mare, Cavana, Citta vecchia, Navali in Marconi.

Ko bodo dela druge tranše dokončana, bodo na novo razsvetljene še ulice d'Alviano, Umago in Lorenzetti (celotna).

Včeraj je zasedala deželna skupščina

Deželni svet je na včerajšnji seji, potem ko je razpravljal o vrsti vprašanj in interpelacij, soglasno odobril zakonski osnutek, ki določa norme za vključitev v organski stalež občin tisto osebje, ki je zadolženo za socialne in skrbstvene službe. Kot sta podčrtala poročevalec Dominici in pristojni odbornik Renzulli se z zakonskim osnutkom odgovarja na potrebe po stabilizaciji delovnih položajev za določen čas pri krajevnih upravah (na področju socialnega skrbstva) na deželnem teritoriju, z ozirom na naloge, ki jih bodo morale opravljati krajevne zdravstvene enote.

Deželni svet se bo ponovno sestal v torek, 22. t.m.

DANES IN JUTRI BO VOLILO PRIBLIŽNO 12 TISOČ ŠTUDENTOV

Volitve na univerzi letos brez slovenskih kandidatov

Izvolili bodo predstavnike v upravni svet univerze in podporne ustanove, odbor za šport in fakultetne svete

Na tržaški univerzi bodo potekale danes in jutri volitve študentov v upravni svet univerze, upravni svet univerzitetne podporne ustanove, v odbor za šport in v posamezne fakultetne svete. Volilno pravico na teh volitvah imajo vsi vpisani študenti (približno 12 tisoč, od teh kakih 350 slovenskih), ki bodo lahko izbirali med kandidati štirih predstavljenih list: katoliško - integralistične (podpirajo jo Cattolici popolari in Comunione e liberazione), demokrščanske, liste laičnih strank in levičarske liste.

Število izvoljenih študentov v posamezne organe bo odvisno od udeležbe študentov na volitvah. Ko bi udeležba presegla 20 odstotkov vseh volilnih upravičencev, bi bilo izvoljenih v upravna sveta univerze in podporne ustanove po pet predstavnikov študentov, ob manjši udeležbi pa se bo tudi študentsko predstavništvo skrčilo. Na volitvah izpred dveh let je bila udeležba študentov dokaj nizka, tako da jim je uspelo izvoliti le tri svoje kandidate.

Razlog za tako nizek odziv študentov na volitvah je dokaj preprost: izkušnje iz prejšnjih let kažejo, da imajo študenti prek svojih predstavnikov le minimalno možnost vplivanja na odločitve, ki jih sprejemata upravna odbora, zato tolikšno nezaupanje in mlačnost študentov, predvsem tržaških, ki ne živijo tako vnetega študentskega življenja na univerzi, kot se to na primer dogaja s tujimi študenti ali študenti iz Furlanije.

Slovenski študenti so se v prejšnjih letih množično udeležili volitev in (razen pred dvema letoma) tudi izvolili slovenske kandidate v upravni svet. Njihova prisotnost na univerzi je bila zaznavna prek številnih kolektivov, ki so združevali študente raznih večjih fakultet. Ob pripravah na letošnje volitve pa je bilo zapaziti med slovenskimi študenti tisto stagnacijo, ki je značilna za tržaške študentske kroge. Posledico le-te je opaziti jasno v dejstvu, da ni letos med kandidati za študentske predstavnike v upravnem svetu niti enega slovenskega študenta.

Izgovor, da so bili prekasno obveščeni o volitvah in o predvolilnem sestavljanju list (od 15. januarja so bile na univerzi počitnice, kandidatne liste je bilo treba pripraviti do 20. januarja), je zgolj iz trte izvit. Verjetno bo bolj držala ugotovitev, da se naši študenti raje angažirajo pri raznih naših kulturnih in športnih društvih in organizacijah, ali pa spoznanje, da bi imeli tudi ob morebitni izvolitvi praktično vezane roke v tako zasnovanih organih kot sta doslej bila upravna sveta univerze in univerzitetne podporne ustanove.

Vse to pa vsekakor ne opravičuje popolne odsotnosti slovenskih študentov na današnjih in jutrišnjih volitvah. V zadnjih časih je bilo na univerzi opaziti nekatere poskuse, (glej na primer omejitev mesečnih izpitnih rokov na ekonomski fakulteti), da bi le-ti povrnili njeno elitistično usmerjenost in nadaljnjo odtujitev od družbe. Študenti bi morali s svojo prisotnostjo in s svojim glasom odgovoriti na take težnje, zavzeto bi se jim morali zoperstaviti, ne pa odmaknjeno in apatično čakati v pričakovanju boljših dni, kot počenjajo to naši danes.

ZIMA JE POSTALA BELA...

Po dolgem sušnem obdobju, ki je marsikoga že skrbelo, predvsem seveda turistične delavce v hribih, je končno pričelo snežiti. «Končno» velja verjetno bolj za omenjene hribe, vendar je včeraj sneg pobelil tudi del kraške planote, predvsem na vzhodnem delu. Hujših ovir ni bilo, saj je kmalu pričelo deževati, vendar so morali cestarji (kot vidimo na sliki) vseeno na delo; tudi zato da bi preprečili morebitne poledice.

Z minijem v drevo

Na cesti pri Sv. Andreju, v bližini mostu za pešce, je včeraj dopoldne mini minor zavozil s ceste ter končal svojo vožnjo v obcestnem drevesu. Voznica, 39-letna Luisa Prodan Cacucci, s Scale Sante 60/1 se je v nesreči udarila v čelo in si huje poškodovala koleno desne noge. Okrevala bo v 40 dneh.

Moški v morju

Dva uradnika bližnje Banca del Friuli, 23-letni Massimiliano Peresin in njegov kolega Enrico Lavrecic, sta včeraj potegnila iz kanala pred Rusim mostom na suho prileti nega moškega, ki je iz še nepojasnjenih razlogov padel v morje. Moški je v bolnišnici povedal, da se imenuje Arterio Martincich, da je star 55 let, bil pa je še toliko zmeden, da ni znal povedati, kako je končal v kanal.

Nova skavtska načelnica

Z novembrom je postala nova načelnica dekliškega dela skavtske organizacije v Trstu Eva Fičur. Dosedanja načelnica Nadja Maganja - Jevnikar se je službi odpovedala iz družinskih razlogov, sprejela pa je mesto blagajničarke v pokrajinskem vodstvu Slovenske zamejske skavtske organizacije v Trstu.

Evi Fičur, ki študira na fakulteti za tuje jezike v Vidmu in ki je že več let skavtska voditeljica pri Svetem Ivanu v Trstu in je bila že nekajkrat načelnica na taborih, vošči jo skavtski bratje in sestre veliko delovnih uspehov!

Nesreča Križana pri Šempolaju

V noči med ponedeljkom in torkom je na cesti med Nabrežino in Šempolajem iz še neznanih razlogov fiat 110 treščil v avtomobil, ki je bil parkiran ob cesti. Voznika fiata, 22-letnega Jordana Legišo iz Križa 181, so z rešilcem RK prepeljali v tržaško bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti 30 dni zaradi udarca v glavo in drugih poškodb.

Huda nesreča na Trgu Venezia

Na Trgu Venezia je prišlo sinoči, malo pred 21. uro, do hude nesreče: avtomobil je iz še neznanih razlogov podrl dva pešca, od katerih je bil eden huje ranjen. 38-letnega Giorgia Di Lissana (tako je ponesrečencu ime) so po nesreči sprejeli na oddelku za oživljanje glavne bolnišnice s pridržano prognozo zaradi udarca v glavo in drugih poškodb. Za drugega ponesrečenca, 47-letnega Gualtiera Toffolinija, so zdravniki izdali prognozo okrevanja v mesecu dni. Moški si je po vsej verjetnosti zlomil kolk.

KLJUB NEUGODNI GOSPODARSKI KONJUNKTURI

Lani čez obmejno postajališče rekordno število tovornjakov

Nove strukture pri Fernetičih se je poslužilo 99.928 kamionov - Od leta 1979 promet v stalnem porastu - Na postajališču deluje 32 špediterskih podjetij

Na tovornem postajališču pri Fernetičih se zaenkrat ne čutijo posledice gospodarske krize, ki pestijo Evropo in druge dele sveta, med temi zlasti Srednji vzhod (Libanon, vojna Irak - Iran), kamor je namenjen dober del prometa, ki se poslužuje tukajšnje obmejne strukture. Število tovornjakov, ki je v lanskem letu zapeljalo na postajališče, je namreč doseglo rekordno višino skoraj 100.000 enot.

Podrobnejši podatki o prometu, doseženem v letu 1982 (gre za četrto leto rednega obratovanja te prometne strukture) kažejo, da je lani opravilo razna dela (manipulacija, pretovor blaga, itd) na postajališču 19.419 tovornjakov; čez postajališče je nadalje šlo 52.106 tovornjakov v tranzitu, 28.403 tovornjaki pa so bili prazni. Skupno število vozil daje torej 99.928, kar predstavlja kakor rečeno rekorden promet za Fernetiče (v glavnem se strukture poslužujejo tovornjaki TIR — Transportes Internationales par Route).

Postajališče je začelo redno delovati leta 1979, ko so zabeležili 47.483 tovornjakov; leta 1980 je njihovo število narastlo na 60.657, v letu 1981 pa na 84.450. Število tovornjakov, ki so se na postajališču ustavili tudi za to, da bi opravili razna dela oziroma, da bi se poslužili storitev, ki jih nudi struktura, je znašalo v letu 1979 11.315; naslednje leto se je število nekoliko zmanjšalo, in sicer na 10.269, leta 1980 se je promet ponovno povečal, in sicer na 13.219 «manipuliranih» tovornjakov, medtem ko je njihovo število lani poskočilo kar za 40 odst. ter doseglo, kakor rečeno 19.419 enot.

Zanimivo je, da tudi restrikcije, ki jih je 18. oktobra lani uvedla jugoslovanska vlada, niso zavrle naraščanja tega specifičnega prometa: promet v zadnjih mesecih 1982 je bil namreč naslednji: septembra 1.546 tovornjakov, oktobra 1.781, novembra 1.986 in decembra 2.661 tovornjakov.

V okviru tovornega postajališča deluje danes 32 špediterskih hiš, na voljo domači in tuji klienteli pa so še 4 bančna okenca, urad Italijanskega avtomobilskega kluba, predstavništvo Zavoda za zunanjo trgovino, fitopatološka postaja ter nekateri obrati na razpolago šoferjem.

Januarja čez mejo le 700.000 ljudi

Osebni promet na meji med Italijo in Jugoslavijo je v preteklem januarju na območju tržaške pokrajine zabeležil skupno 699.788 prehodov. V primeri z januarjem lanskega leta, ko si še nihče ni pričakoval restrikcij, ki so stopile v veljavo 18. oktobra, kaže letošnji promet nazadovanje za 53,04 odst., saj je v januarju 1982 prekoračilo mejo skupno 1,490.390 ljudi.

V večji meri se je letos seveda zmanjšal promet s potnimi listi, in sicer z lanskih 846.266 na 367.764 prehodov, to je za 56,54 odst. Promet z obmejnimi prepustnicami pa se je skrčil z lanskih 644.124 na 332.024 prehodov, to je za 48,45 odst. Pri tem se je število jugoslovanskih državljanov skrčilo za 55,18 odst., število italijanskih državljanov pa za 46,16 odst.

Do 15. februarja priglasitve k maturi

Šolsko skrbništvo obvešča, da je bila ministrska uredba o ocenjevanju in izpitih na gimnazijah, klasičnih, znanstvenih in jezikovnih licejih ter na strokovnih šolah in učiteljiščih za šolsko leto 1982-82 izdana dne 24. januarja 1983. Rok za vložitev prošenj za priglasitev k maturitetnim izpitom na vseh šolah, tako za notranje dijake kakor tudi za privatiste, zapade 15. februarja 1983.

Danes seja vodstva sindikata FIDEL-CISL

Danes dopoldne se bo na Gradu sv. Justa sestal vodilni organ tukajšnjega sindikata FIDEL - CISL, ki združuje delavce, zaposlene pri javnih upravah. Na seji, ki se je bo udeležil tudi vsedržavni tajnik sindikata Conte, bodo vzeli v pretres probleme tržaške občinske uprave (ta naj bi po nedavnem pristanku Osrednje komisije za finance krajevnih uprav vzela v službo 300 novih delavcev) ter vprašanje delovne pogodbe kategorije, ki je zapadla 31. decembra 1981.

UMRLA JE ZAVEDNA SLOVENKA MARIJA PERHAVEC VD. FERJANČIČ

Po dolgi in mučni bolezni je predvčerajšnjim umrla v tržaški bolnici Marija Perhavec, vdova po znanem naprednem, antifašističnem in partizanskem borcu Ferdinandu Ferjančiču in tudi sama pogumna antifašistka v težkih časih med obema vojnama in med drugo svetovno vojno in do konca zvesta Slovenka, za kar je pred nedavnim prejela priznanje Osvobodilne fronte.

Pokojnica se je rodila 16. oktobra 1899 v Vipavi kot sedma od devetih otrok. Med prvo svetovno vojno je bila z družino v begunstvu v Ljubljani in v Novem mestu, kjer je obiskovala trgovsko šolo. Tam se je tudi spoznala s svojim bodočim možem Ferdinandom, po rodu prav tako iz Vipave. Ko je leta 1923 prišla v Trst, se je tu poročila in družinica se je kmalu pomnožila z rojstvom hčerk Neve in Sonje.

Življenje Ferjančičevi družini ni bilo lahko. Mož Ferdinand si je po opravljenem vajenstvu z marljivostvo postavil lastno obrtniško tapetniško delavnico, razen delu za vzdrževanje družine pa je bil tudi aktivno predan socialnim in političnim bojem za zmago socialistične ideje, kateri se je zapisal že kot vajenec pred prvo svetovno vojno in za katere se je še bolj ogrel potem, ko je na ruski fronti prišel v stik z revolucionarnim vrenjem. Preizkušen v borbenih vrstah takratne socialdemokracije, je tudi po poroki nadaljeval s političnimi boji in bil leta 1926 sprejet v osrednji odbor komunistične partije za vso Italijo s posebnimi zadolžitvami za njen slovenski del pri nas. V tem svojstvu je organiziral partijske celice ne le v Trstu pač pa tudi po Krasu, na Goriškem in v Istri, njegov dom pa je bil skrivno shajališče partijskih aktivistov in funkcionarjev. Policijski organi so ga seveda imeli zaradi tega na sumu, ga nadzorovali in občasno tudi zapirali, toda s svoje poti ni skrenil. Žena Marija mu je bila ves čas zvesto ob strani in je skupno z njim prenašala ne le bedo, pač pa tudi skrbi, šikane in preganjanje. Koliko dnevov in noči je preživela v strahu za moževo usodo, ko ga ni bilo domov z njegovih ilegalnih sestankov in potovanj po primorski deželi. A ni klonila ker je vedela, da se Ferdinand bori za pravične ideale in za svobodo svojega rodu. Tako je bilo potem tudi leta 1940, ko je bil mož ponovno aretiran v zvezi s Tomažičevim procesom in odgnan v konfinacijo na otok Tremiti, kjer je dočakal kapitulacijo Italije in od koder se je pridružil partizanskim enotam NOV Jugoslavije v Južni Italiji.

Meseci in leta Ferdinandove konfinacije in partizanstva so bili za Marijo in hčerki Nevo in Sonjo leta ne samo skrbi za moža in očeta, o katerem niso vedeli ničesar, pač pa tudi leta nadaljnjega boja v vrstah narodnoosvobodilne organizacije, ki je tudi v Trstu takrat že pognala čvrste korenine. 26. novembra 1942 so Marijo prvič aretirali in do 2. februarja je bila zaprta pri Jezuitih, odkoder so jo odpeljali v konfinacijo v kraj Bettolo pri Piacenzi, kjer je bilo konfiniranih tudi več Slovencev iz takratne «ljubljanske pokrajine» in Primorcev. V konfinaciji je ostala do kapitulacije Italije, ko pa se je 11. septembra 1943 vrnila v Trst in se ponovno povezala v ilegalno dejavnost, je bila 3. februarja 1944 ponovno aretirana. Zapor je prestajala do 12. maja v Coroneu, ko so jo Nemci odpeljali na prisilno delo na Koroško, kjer je ostala do konca vojne in se po karanteni junija 1945 končno vrnila domov. Hčerka Neva je vso to dobo preživela pri teti v Ljubljani, hčerka Sonja pri stricu v Trstu, mož Ferdinand pa je srečno prestal vojno kot vodilni kader v prekomorskih enotah in pozneje kot gospodarski funkcionar pri PNOO in se po osvoboditvi vrnil v Trst. Toda vsa družina se je lahko ponovno zbrala šele na jesen leta 1945 po več kot petih letih razkropljenosti, bridkosti in trpljenja pa tudi zadovoljstva, da vse to vendarle ni bilo zaman.

Čeprav se je Marijino življenje po osvoboditvi končno umirilo in uredilo, je prestano trpljenje zapustilo posledice, ki so z leti vplivale na njeno počutje. Smrt moža pred osmimi leti, s katerim je delila trdo toda častno življenje, je bila zanje težak udarec in čeprav je bila vseskozi deležna ljubeče skrbi hčerke Neve, se je bolečina še globlje zajedla v njeno že tako krhko zdravje.

Zdaj Marije Ferjančičeve ni več. Toda za njo ostaja spoštljiv spomin na skromno, pošteno in vseskozi predano slovensko ženo in mater, borko in trpinko. (jk)

Proslave ob dnevu slovenske kulture

Proslave na šolah

Včeraj je bila na slovenskih šolah na Tržaškem vrsta Prešernovih proslav, kar dokazuje zavzetost in zanimanje učiteljev in profesorjev, učencev, dijakov in staršev za slovenski kulturni praznik in za vse, kar nam ta praznik pomeni. Šole so priredile proslave po svojih močeh, vendar povsod iskreno; važno je, da so otroci in dijaki pod Prešernovo sliko pokazali, kaj znajo, da so se vestno pripravili in dojeli zrna poezije in kulturne dediščine, ki jo bodo, upamo, v zrelejših letih poglobili, bolje spoznali, tudi kot «pripomoček» za razumevanje in ustvarjanje novega.

Včeraj smo tako telefonirali na različna ravnateljstva. Kmalu smo videli, da bi nam zmanjkalo prostora in da je nemogoče natančneje vedeti za potek vseh proslav, zato moramo na žalost izbrati «krivično» pot in omeniti le nekatere.

Na nižjih srednjih šolah so se odločali na različne načine. Ponekod so priredili skupno proslavo, drugje so profesorji obrazložili pomen slovenskega kulturnega praznika v posameznih razredih, ponekod pa načrtujejo tudi večje proslave ob zaključku leta, ki bodo povezane s problemi kulture.

Ob tem pa je treba omeniti, da so bile pri pripravljanju Prešernovih proslav zelo aktivne osnovne šole. Od Doline, preko mestnih šol, tja do zahodnega Krasa so malodane vse šole pripravile prijeten kulturni program, kjer so seveda sodelovali otroci, ki so jih učitelji za to lepo pripravili. Med vsemi prireditvami na osnovnih šolah pa velja posebej omeniti proslavo na osnovni šoli Pinka Tomažiča v Trebčah. Častni gostje proslave so bili člani godalnega kvarteta Sugo, ki prihaja nič manj kot iz Argentine. Trije člani kvarteta pa so sinovi Trebenke. No, prav na Prešernov dan so se sinovi trebenske matere srečali z najmlajšimi vaščani in njihovimi starši. Svoj kvaliteten program je kvartet Sugo zaključil z znano vaško himno «Trebče», kar je seveda izzvalo med prisotnimi navdušenje.

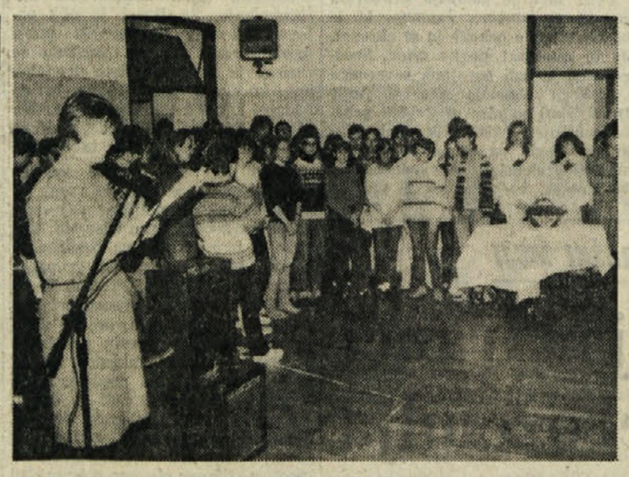

Proslava na liceju F. Prešeren

Pa še to: predstavniki staršev osnovne šole Dragotin Kette, v Ul. sv. Frančiška so nam poslali nekaj vrstic, v katerih pravijo, da je bila na šoli lepa proslava. Med drugim lahko v sporočilu beremo: «Pester program se je odvijal tekoče in neprisiljeno, da je bilo jasno čutiti, kako se je učno osebje potrudilo z otroki. Ne le da so naučili otroke pesmi in deklamacij, kdor je bil na proslavi je imel jasen občutek, da so učitelji znali posredovati otrokom globlji pomen praznika.» Namesto naše pohvale, naj velja vsem slovenskim učiteljem in učencem s Tržaškega pohvala ki so jo izrekli starši šole «D. Kette» svojim otrokom in učiteljem te šole. Pohvala prizadetih je pač najbolj iskrena..

Na liceju Prešeren

Uspelo nam je. S pomočjo nekaterih profesorjev, predvsem profesorice Nade Pertot, smo na liceju F. Prešeren do konca izpeljali Prešernovo proslavo.

Sodelovalo nas je približno 60, med njimi recitatorji, pevci in «glasbeniki». Ves program je koordinirala in vodila Jadranka Košuta, z zborom pa se je mučila Tanja Kuret.

Imeli smo kar dva ansambla. Rock ansambel sestavljajo: Evgen Sancin (pevec), Peter Zupančič, Peter Volk, Henrik Gruden, Marko Jagodic in Luka Furlan, narodnozabavnega pa Andrej Kostnapfel, Peter Kuk, Marko Feri in Marko Štoka.

Poleg glasbe smo brali odlomke iz šolskih nalog in poezije, ki izpričujejo našo navezanost na jezik, na domovino in probleme, ki jih čutimo pri naših letih.

Uspelo nam je ustvariti pravilno vzdušje, znali smo biti zbrani in sodelovati. To je bil naš cilj. Prešernov dan, dan kulture, ni bil na naši šoli samo dan uradne proslave, ampak tudi konstruktiven socialni trenutek, za katerega bi radi, da bi obrestoval še mnogo takih pobud.

Poleg tega se zahvaljujemo ravnateljici, prof. Lauri Abrami, ker nam je zaupala, da smo lahko Prešernov dan praznovali po svojem okusu. M.N.

Na Opčinah

Na Opčinah so letošnje proslavljanje slovenskega kulturnega praznika sklenili sinoči z zanimivim glasbenim večerom. V gosteh kulturnega društva Tabor je bil argentinski kvartet godal Sugo, ki ga kljub veliki geografski razdalji vežejo na te kraje srčne vezi. Trije člani kvarteta in sicer bratje Selva, Miguel in Gabriela Sugo so po materi Slovenci in izhajajo iz trebenske družine. Srečanje z našimi kraji in ljudmi je bilo zanje veliko in prijetno doživetje, prav tako pa je bil za vse, ki so se udeležili sinočnjega glasbenega večera v prosvetnem domu, prijetno umetniško doživetje njihov nastop. Izvajali so skladbe Haydna in Mendelsoohna ter argentinskih skladateljev Turine in Giannea in številna publika je njihovo izvajanje sprejela s toplino in z navdušenjem. Mlade argentinske glasbenike in opensko publiko je na koncu še tesneje povezala v prijetno umetniško vzdušje trebenska himna na besedilo Atilija Kralja in glasbo Ubalda Vrabca, ki jo je kvartet zaigral ob petju zlasti trebenske publike. Goste iz Argentine je predstavila Nives Košuta, ki je ob tem poudarila pomen in smisel takšnega svojevrstnega, a pomenljivega proslavljanja dneva slovenske kulture.

V Barkovljah

Slovensko kulturno društvo Barkovlje je slovenski kulturni praznik poslavilo z večerom, na katerem so glavno besedo imeli današnji domači ustvarjalci. V društvenih prostorih je priredilo lep večer na temo «Pesem in glasba». Številna udeležba Barkovljanov, med katerimi smo opazili tudi mnogo mladih — med gosti pa je bil tudi generalni konzul SFRJ v Trstu Mirošič — je bila gotovo prirediteljem v veliko zadoščenje, saj ne gre pozabiti, da gre za društvo, ki je bilo obnovljeno pred približno šestimi meseci in ki je v tem kratkem obdobju s požrtvovalnim delom postavilo trdne temelje za svojo nadaljnjo dejavnost.

Večer je bil, kot rečeno, posvečen domačim ustvarjalcem. Slavnostna govornica je bila Zora Tavčar - Rebula, svoje pesmi sta prisotnim prebirala Irena Žerjal - Pučnik in Aleksij Pregarc (prvo je spremljal flavtist Miloš Pahor, ki je nato izvedel skladbo Dine Slame na tekst A. Pregarca za recitatorja in instrument), večer pa je sklenil nastop domačega mešanega pevskega zbora pod vodstvom Sandre Pertot, ki je z ubranim izvajanjem posebno domačih barkovljanskih napevov v priredbi Milana Pertota navdušil prisotne. Naj še dodamo, da je goste predstavila odbornica društva Elvi Slokar.

Kvartet Sugo med nastopom na trebenski šoli

Ob smrti drage mame
MARIJE FERJANČIČ
izreka hčerki Nevi in sorodnikom iskreno sožalje kolektiv podjetja Resim.

Ob težki izgubi dragega očeta izrekajo učenki Lari in družini Conti najglobljo sožalje ravnateljica, profesorji, neučno osebje in učenci srednje šole Ivan Cankar.

KD Fran Venturini od Domja izreka iskreno sožalje pevcu Karlu in članu Antonu ob izgubi dragega brata Pepija Bersenda.

✚

Za vedno nas je zapustila naša draga

LUCIJA MAGAGNA vd. STOKA

Pogreb drage pokojnice bo danes, 9. februarja, ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v proseško cerkev.

Žalujoči: sin Lucijan, sestra Angela, brat Ivan in drugo sorodstvo

Prosek, 9. februarja 1983

(Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3)

Ob težki in nenadomestljivi izgubi ljubljene mame

MARIJE

izreka hčerki Nevi Ferjančič občuteno sožalje

kolektiv tvrdke FARCO

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

AUGUST STRINDBERG

SMRTNI PLES

Režija: GEORGIJ PARO

Jutri, 10. februarja, ob 20.30 — izven abonmaja

v petek, 11. februarja, ob 16. uri — abonma red H

Gledališča

Slovensko stalno gledališče v Trstu. Danes, 9. februarja, ob 19.30 v Postojni Titus Maccius Plautus «Hvalisavi vojak» — v petek, 11. februarja 1983, ob 12. in ob 20. uri v Avditoriju v Portorožu Matjaž Kmecl «Mutasti bratje».

VERDI

Danes ob 20. uri druga predstava opere «Knez Igor» (red E/C). Dirigent Oskar Danon, režiser Mladen Sablić.

ROSSETTI

Danes, 9. februarja, ob 20.30, gostuje v gledališču Rossetti Teatro Stabile iz Turina z delom Cristopherja Marlowa «Doktor Faust», v režiji Flavia Ambrosinija. V abonmaju odrezek št. 5. Rezervacije pri glavni blagajni.

AVDITORIJ

Danes 9. februarja, ob 17.00 in 20.30 PODREKOVE LUTKE predstavijo «Lunin svet» Carla Goldonija. Glasba: Joseph Haydn in Silvio Donati. V abonmaju odrezek št. 10. Rezervacije pri glavni blagajni.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Sejna dvorana

Danes, 9. februarja, ob 11. uri: Predstavitev miniaturne izdaje Prešernovih sonetov Nesreče; **ob 19.30:** Sila spomina.

Okrogla dvorana

V petek, 11. februarja, ob 21.45: Izbor svojih šansonov predstavlja Svetlana Makarovič.

Velika dvorana

V petek, 11. februarja, ob 19.30: Simfonični orkester slovenske filharmonije.

Preddverje

Do 20. februarja: Razstava — Prešeren v grafiki in ilustraciji Tomaža Kržišnika.

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu od ponedeljka do petka od 9 do 11. in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 11. ure in pred pričetkom predstave. Rezervacije po telefonu 222 815

Kino

Cappella Underground 18.00—22.00 «Demantia 13». P. Magee.

Ariston 16.00 «I banditi del tempo». S. Connery, S. Duwall.

Eden 17.00 «Dio li fa e poi li accoppia». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Nazionale 15.30 «Quella viziosa di mia moglie». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.00—22.15 «L'extraterrestre». Film za vsakogar.

Fenice 16.30 «Il tempo delle mele II.». Mladinski film.

Mignon 15.30 «Victor Victoria». Film za vsakogar.

Filodrammatico 15.00 «Le bambine vizjose». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Aurora 16.30 «Cenerentola.

Capitol 16.30 «Testa o croce». R. Pozzetto, N. Manfredi.

Cristallo 16.30 «Bingo bongo». A. Celentano.

Moderno 15.30—22.00 «Amici miei II».

Radio 15.30 «Sensual story». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 15.45 «Tops — gli squilli di rivolta». Film za vsakogar.

Lumiere 15.30 «Qualcunc volò sul nido del cuculo». J. Nickolson. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Včeraj-danes

Danes, SREDA, 9. februarja

POLONA

Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 17.22 — Dolžina dneva 10.05 — Luna vzide ob 5.13 in zatone ob 13.56.

Jutri, ČETRTEK, 10. februarja

DUŠAN

Vreme včeraj: najvišja temperatura 6.8 stopinj, najnižja 3.4, ob 18. uri 5.3 stopinje, zračni tlak 1005,5 mb, narašča, veter 10 km na uro vzhodnik, vlaga 83-odstotna, dežja je padlo 1 mm, nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8.2 stopinji.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILA STA SE: Marco Sadlowski in Luca Decleva.

UMRLI SO: 84-letni Francesco Calà, 84-letni Oreste Zanette, 77-letni Francesco Morelj, 90-letna Antonia Kresevic vd. Stupar, 69-letni Aldo Valles, 79-letni Fausto Gramenuda, 88-letni Emanuele Melingò, 89-letni Renato Gasparo, 92-letna Antonietta Percovich vd. Silla, 64-letni Luigi Marin, 70-letni Ermes Peresutti, 67-letna Ernesta Valli por. Giorgi, 56-letna Bosiljka Janic por. Kus, 67-letni Livio Zangrando, 72-letna Paola Pertot, 87-letna Imelda Lunardi vd. Tavonati, 42-letna Rosanna Ambrosi por. Tolusso, 83-letna Giuseppina Urso vd. Di Mauro, 76-letna Lucia Magagna vd. Stocca, 88-letna Caterina Valcovich vd. Mosetti.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Trg Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10, Lonjerska cesta 172, Nabrežina, Boljunec, Milje (Lungomare Venezia).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Korzo Italia 14 in Ul. Giulia 14.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Nabrežina, Boljunec, Milje (Lungomare Venezia 3).

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA V TRSTU

vabi na predavanje

GOTSKO SLIKARSTVO NA SLOVENSKEM

ki bo danes, 9. februarja 1983, ob 18.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu.

Predaval bo **dr. JANEZ HÖFLER.**

KD F. PREŠEREN IN PUSTNI ODBOR IZ BOLJUNCA

vabita v gledališče F. Prešeren na

PUSTOVANJE

Ples bo v četrtek, 10. februarja, od 20. do 24. ure; v soboto, 12. februarja, od 21. do 4.00; v nedeljo, 13. februarja, od 20. do 24.; in v torek, 15. februarja, od 21. do 4. ure.

V nedeljo, 13. februarja, od 15. do 18. ure

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

Vse večere vas bo zabaval ansambel POMLAD, v ponedeljek pa VESELI GODCI. Deloval bo dobro založen bife.

Koncerti

V okviru nedeljskih koncertov, ki jih prireja gledališče Verdi v sodelovanju s Krožkom za kulturo in umetnost, bodo v nedeljo, 13. t.m., proslavili 100-letnico smrti velikega nemškega skladatelja Wagnerja. Njegove skladbe bo izvajal komorni ansambel Severina Zannerinija. Popoldne, ob 17. uri pa bo izreden simfonično-vokalni koncert Wagnerjevih skladb, ki jih bosta izvajala orkester in zbor gledališča Verdi.

Ta koncert bodo ponovili 15., 16., 17. in 18. t.m., za šolarje in dijake. Vstop 500 lir.

Čestitke

V ponedeljek, 7. februarja, je ugasnila tretjo svečko MILENA KOSUTA iz Križa. Da bi bila vedno pridna in ubogljiva deklica, ji iz srca želijo mama Marina, tata Miloš, nono Luciano, nona Vera in teta Sonja.

Danes praznuje rojstni dan ANA ZOBIN por. GRIZONIČ. Obilo sreče in zdravja ji želijo mož Karlo ter sinova Pavlo in Mario.

Razna obvestila

ŠD Polet vabi na pustni ples, ki bo v torek, 15. februarja, od 20.30 dalje v Prosvetnem domu na Opčinah. Vabila lahko dvignete v trgovini pohištva Renar - Narodna ulica in v trgovini čevljev Malalan - Proseška ulica. Nagrajene bodo najlepše maske.

KD Vesna vabi na otroško pustno rajanje, ki bo v nedeljo, 13. 2. od 15. ure dalje v mali dvorani doma A. Sirka v Križu.

KRUT sprejema prijave za plavalno uro v bazenu v Strunjanu ob torkih in četrtkih od 17. do 18. ure do vključno 24. februarja, na začasnem sedežu, Ul. Montecchi 6, 4. nadstropje — tel. 795-136.

SPDT prireja v ponedeljek, 14. februarja, v Dijaškem domu v Trstu s pričetkom ob 20. uri, tradicionalni in priljubljeni «PUSTNI PONEDELJEK». Vabljeni so vsi, planinci, neplaninci, člani, nečlani, simpatizerji, mladi in starejši in vsi, ki bi se radi za pustni ponedeljek nekoliko pozabavili v maškari. Na sporedu bo ples, disko in tradicionalni, žrtje in pitje, vse mogoče igrice in še marsikaj drugega. Vabljeni!

Ljudski dom Križ. V torek, 15. februarja, od 15. do 18. ure otroško pustno rajanje; od 21. do 5. ure pustni ples.

Športna šola Trst vabi na otroško pustno rajanje v nedeljo, 13. februarja ob 15. uri na stadionu «1. maj». Za zabavo bosta skrbela čarodej in ansambel Zvezde.

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko vabi na predavanje direktorja Inštituta za raziskavo Krasa v Postojni dr. Petra Habiča **«Kraški pojavi v Sloveniji».** Predavanje bo jutri, 10. februarja, ob 20. uri v prostorih slovenske prosvete Ul. Donizetti 3. Na ogled bo fotografska razstava o podzemskem in površinskem Krasu. Odprta bo do vključno 14. februarja, vsak dan od 18. do 20. ure.

V domu JLA v Ilirski Bistrici bo razstavljalo podjetje Bor iz Nabrežine izdelke svoje kraške umetne obrti. Razstava bo odprta do 16. februarja 1983.

Društvo upokojencev vabi svoje člane in prijatelje na Prešernovo proslavo, ki bo jutri, 10. t.m., ob 17. uri v Gregorčičevi dvorani, v Ulica sv. Frančiška 20/II. nadstr. Govor bo imela prof. Valerija Glavič, recitator igralec Stane Raztresen in ženski pevski zbor, ki ga vodi Marta Werk - Volk iz Škednja.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 — 61-848

8. 2. 1983

Ameriški dolar	1.390.—
Kanadski dolar	1.130.—
Švicarski frank	692.—
Danska krona	161.—
Norveška krona	195.—
Švedska krona	185.—
Holandski florint	520.—
Francoski frank	200.—
Belgijski frank	26.—
Funt šterling	2.140.—
Irski šterling	1.900.—
Nemška marka	573,25
Avstrijski šiling	81,50
Portugalski escudo	13.—
Pezeta	10.—
Jen	5.—
Avstralski dolar	1.270.—
Drahma	12.—
Debeli dinar	18.—
Srednji dinar	17,75

MENJALNICA
vseh tujih valut

KD LIPA

vabi na

PROSLAVO DNEVA SLOVENSKE KULTURE

danes, 9. februarja, ob 20.30 v Bazoviškem domu.

Sodelujejo vaški mladinci in mešani zbor Lipa.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Igo Gruden priredi v ponedeljek, 14. februarja, ob 16. uri v društvenih prostorih v Nabrežini otroško pustno rajanje.

KD Ivan Cankar. Seja glavnega odbora bo danes, 9. februarja, ob 19. uri.

KD Ivan Grbec priredi v petek, 11. februarja, ob 15. uri v društvenih prostorih otroško pustno rajanje, ob 20.30 pa zabavni pustni večer. Deloval bo dobro založen bife — zaželjene so maske. Vabljeni.

SKD Barkovlje vabi na pustovanje v soboto, 12. februarja, ob 17. uri. Nagrajene bodo najlepše maske.

SKD Union in S. Škamperle priredita Prešernovo proslavo danes, 9. februarja, ob 16. uri v prostorih KD Škamperle na stadionu 1. maj.

Prispevki

V spomin na predrago mamo, Neve in Sonje, Marijo Perhavec vd. Ferjančič darujeta Vlasta in Armido 10.000 za Dijaško matico in 10.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje.

Mali oglasi

telefon (040) 794 672

KOSILNICO z zobatim rezilom 4 KS dva takta prodam po zelo ugodni ceni. Telefon 040/220363.

KOZMETIKA 90 Općine. V pustnem času, do 15. februarja, barvamo stare in mlade, moške in ženske.

NA PARTIZANSKEM prazniku v Lipici — je bil zamenjan moški dežni plašč temno plave barve. Zainteresiranega prosim, da telefonira na št. 040/228252.

PRODAM fiat 500 L. Telefonirati od 19. do 20. ure na št. 040/228637.

PRODAM 900 kv. m zazidljivega terena na Pesku. Telefonirati od 14. do 16. ure na št. 040/226577.

NOVA trgovina športne opreme «3a SPORT», Tržič, Corso del Popolo 45, nudi posebne popuste na vseh artiklih. Priporoča se za obisk.

OPRAVLJAM pleskarska dela in nudim vsakovrstno težaško pomoč. Telefonirati na številko (0481) 882-307.

OSMICO nadaljuje do 24. t.m. Robert Pipan iz Mavhinj.

OSMICO je odprl Boris Primožič, Ul. Kobler št. 17 (pri Magdaleni). Toči črno in belo vino.

OSMICO je odprl Anton Gombač, Lonjer 291/1. Toči belo in črno domačo kapljico.

OSMICO so v Doberdobu odprli pri Kukukevih, Ul. Dol, kjer točijo belo in črno vino lastne proizvodnje.

NA OPČINAH sem izgubil listnico z dokumentom o lastništvu mopeda tomos št. 242180. Poštenega najditelja prosim, da telefonira na št. 040/211178.

OSMICO je v Praprotu odprl Lupinc. Toči črno in belo vino.

ODDAMO v najem delno obdelan vinograd (približno 700 kv. m površine) med Miramarom in Kontovelom. Možna gradnja vikend hišice. Resne ponudbe na upravo Primorskega dnevnika Ul. Montecchi 6, pod šifro «Vinograd».

PRODAM karavan bürstner 5 m letnik 1978 v izredno dobrem stanju. Telefon 040/212954.

OSMICO je odprl Zvonko Ostrouška - Zagradec 1. Toči pristno domačo kapljico.

GOSTILNA z vrtom na zahodnem Krasu išče najemnika z družino. Telefonirati na št. 200-818.

PODJETJE Malalan - Benčina prodaja v rezidenčni coni na Opčinah stanovanja v gradnji različne velikosti, tudi z vrtom in boxom. Za informacije tel. 211043.

KUPIM ali najamem hišo v okolici Trsta ali na Krasu. Telefonirati na št. (040) 228-834 ali 817-265.

PRODAM hišo na Krasu brez vrta. Telefonirati v večernih urah na št. 200-634.

PRODAM gliser silent graft 4 m z motorjem evinrude 55 HP s prikolico elle Bl za prevažanje. Telefon 040/212954.

PRODAM parcelo pri morju v bližini Reke. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico pod šifro «Zazidljivo».

NEOSNOVANE VESTI O OMEJITVI PREHODOV

Zakonito nadzorstvo financarjev nad blagom, ki gre čez mejo

Nekateri so prepoved uvoza nedovoljenih količin blaga v Italijo napak tolmačili kot prepoved vstopa v državo

V naši goriški redakciji se je včeraj oglasil jugoslovanski državljan, ki je prispel včeraj čez mejo v Gorico čez prehod pri Rdeči hiši z avtobusom, ki dnevno vozi na progi Idrija - Gorica, ter nam povedal, da so finančni stražniki pri temeljitem pregledu avtobusa (potniki so tokrat morali izstopiti) povedali potnikom, da ne bodo več mogli priti v Gorico, od danes dalje, s prepustnico.

Vest se nam je zdela zares čudna in nemogoča. Vseeno pa smo se za stvar pozanimali tako pri poveljstvu obmejne policije kot pri poveljstvu finančnih straž. Oboji so nas kmalu pomirili. Šlo je za čisto navadni pregled finančnih stražnikov, ki imajo med svojimi prvenstvenimi nalogami nadzorovati to kar ljudje nesejo čez mejo, neglede ali gredo iz države ali pridejo v državo. Finančni stražniki so ljudem, ki so prišli v Italijo s prepustnico, povedali le, kaj smejo prinesti iz Jugoslavije v Italijo, kolikšne količine tega ali onega blaga. To kar je pač predpisano po videmskem sporazumu. Nekateri ljudje pa so to razumeli tako kot da ne smejo več priti čez mejo.

Vest objavljamo, ker smo že čuli, da se take in podobne vesti širijo na obeh straneh meje in ustvarjajo nepotrebno paniko. Jugoslovanski cariniki in italijanski financarji pač upoštevajo predpise vsake države kar se tiče prenosa blaga in tudi denarja. Zaradi tega je nadzorstvo nekaj čisto normalnega. Morda smo bili na naši meji vajeni manjšega nadzorstva, zaradi tega se nam zdijo vse kontrole odveč. Prav pa bi bilo, da bi ljudje dobro vedeli kaj in koliko smejo nesti čez mejo, s prepustnico in s potnim listom. Že pred časom je neki naš bralec dejal, naj svetujemo tako italijanskim kot jugoslovanskim obmejnim organom, naj imajo na vseh mejnih prehodih javno razobešene liste blaga, ki ga je moč nesti čez mejo.

Družabno srečanje slovenskih partizanov

V Park hotelu v Novi Gorici se je v soboto zvečer zbralo na tradicionalnem družabnem srečanju nad 200 bivših partizanskih borcev in njihovih sorodnikov iz vseh krajev goriškega zamejstva. Večer so priredile slovenske sekcije VZPI - ANPI na Goriškem. Čeprav je bil večer družabnega značaja niso manjkali kratki pozdravi. Spregovorili so Pregelj, tajnik sekcije na Peči, predstavnik Zveze borcev iz Nove Gorice Brešan in član pokrajinskega vodstva ANPI Poletto. Za večerjo so poskrbeli kuharji in natakarji Park Hotela, za zabavo orkester Lapos, pel je tudi Sovodenjski nonet.

MLADINSKI ODSEK KD SOVODNJE

PRIREDI

PUSTNI PLES

v nedeljo, 13. februarja 1983

Vstop z vabili!

Razna obvestila

Stanovanjska zadruga «I. Cankar» obvešča vse zainteresirane za gradnjo ljudskih hiš v Pevmi in Podgori, da je v teku vpisovanje v zadrugo na sedežu Kmečke zveze v Ulici Malta 2.

Slovensko planinsko društvo sporoča, da smučarskega tečaja letos ne bo. Tečajniki lahko denar dvignejo v trgovini Bavcon v Carduccijevi ulici.

Društvo nadalje obvešča, da bo 20. februarja v Forni di Sopra tekmovanje za 5. pokal Skdanc, v priredbi ŠD Mladina iz Križa. Smučarji, ki se tekmovanja nameravajo udeležiti, naj se do 15. februarja prijavijo na sedežu društva.

Prešernove proslave na osnovnih šolah

Na slovenskih osnovnih šolah v Gorici (Ulica Vittorio Veneto in na Livadi, v stavbi te šole so tudi otroci pevmske šole) so včeraj zjutraj na nekoliko drugačni način počastili Prešernov dan, slovenski kulturni praznik. Učiteljstvo je, v domeni z didaktičnim ravnateljstvom in starši, povabilo nekatere naše likovne umetnike, da bi ti prišli med šolarje in jim prikazali to zvrst slovenske kulturne ustvarjalnosti. Silvan Bevčar, Hijacint Jussa in Andrej Košič so se rade volje odzvali vabilu. V šole so prinesli vsak nekaj svojih slik, povedali otrokom kako slikajo, jim obrazložili razne slikarske tehnike ter potem seveda otrokom odgovarjali na številna vprašanja. Otroci so bili zares radovedni in zanimalo jih je veliko stvari. Silvan Bevčar, ki je tudi učitelj, je otrokom povedal še nekaj o naših drugih zamejskih slikarjih, otrokom pa dal navodila kako naj se ukvarjajo z likovno umetnostjo. Za to Prešernovo proslavo v nekoliko drugačni obliki od tradicionalne so bili umetnikom tako otroci kot učiteljstvo zelo hvaležni.

S PONEDELJKOVE SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE

V Novi Gorici so zaskrbljeni za razvoj odnosov ob meji

Zakaj tolikšno zavlačevanje z rešitvijo prehodov čez mejo s prepustnicami?

Kot smo že poročali je Občinska skupščina v Novi Gorici v ponedeljek obravnavala tudi stanje ob meji, po uveljavitvi znanih omejitvenih ukrepov Zveznega izvršnega sveta v Beogradu. Problematiko je obširno razčlenil predsednik Komisije za sodelovanje z zamejstvom, ki deluje pri občini, Rajko Korenč. Poudaril je, da komisija usmerja in pospešuje stike ter sodelovanje zlasti s slovenskimi občinami in raznimi organizacijami slovenske narodnostne skupnosti čez mejo v Italiji. Intenzivno je nadalje sodelovanje med Novo Gorico in občinami Gorica, Krmin in Tržič. Stiki med obmejnimi kraji so bili do omejitvenih ukrepov oktobra lani tako raznoliki, številni in bogati, da komisija vseh ni uspela niti evidentirati.

V poročilu o delovanju Komisije v letu 1982 je bila izražena zaskrbljenost zaradi ukrepov Zveznega izvršnega sveta, ki so sodelovanje ob meji osiromašili. Ob tem pa so obmejne občine izvedle analizo o učinkih Videmskega sporazuma, ki kaže, da je bila odprta meja v političnem in gospodarskem interesu obeh držav, da s prehajanjem meje ni bilo kritičnega iznosa dinarjev v tujino in da so se v maloobmojnem prometu blagovni in denarni tokovi izenačevali. Potem je predsednik komisije Rajko Korenč svoje poročilo takole nadaljeval: «Od časa, ko so bili omejitveni ukrepi sprejeti nismo na naše posredovanje prejeli nobenega odgovora, promet na meji pa vse bolj zamira in nastaja nevarnost, da bodo rezultati dolgoletnega dela ljudi za dobrososedske odnose in sožitje na meji, začeli izginjati. Počasi se namreč začenja uveljavljati mnenje, da sta prizadetost in razburjenje mimo, ljudje so se novemu stanju privadili in zato ni potrebe za kakšno hitro ukrepanje. Ob takem stanju imajo mnoga prizadevanja za razširitev sodelovanja, predvsem gospodarskega, močno omejeno možnost uresničevanja.

Zamrle pa bodo tudi druge oblike, saj ne moremo pričakovati, da bo gibanje ljudi le enosmerno, razne posebne prepustnice in dovoljenja za naše prebivalce ob meji pa imajo kljub najboljšim namenom nadih take ali drugačne selekcije.»

Dokument so delegati podprli oziroma ga dopolnili s svojimi posegi. Ob tem so obravnavali tudi gradnjo infrastrukturnih in drugih objektov ob meji, kot so opredeljeni in našteti v Osimskih sporazumih med Jugoslavijo in Italijo. Menili so, da bi kazalo uresničevanje teh sporazumov urediti s posebnim zakonom. Delegati so sklenili, da bodo predsednika Izvršnega sveta Slovenije Janeza Zemljariča povabili naj posreduje pri Zveznem izvršnem svetu, da bi ta obrazložil svoja gledišča do maloobmejnega prometa.

Drevi v Novi Gorici praizvedba skladbe Marjana Gabrijelčiča

V Kulturnem domu v Novi Gorici bo danes zvečer, ob 19.30, koncert simfoničnega orkestra RTV Ljubljana. Solist je violončelist Ciril Škerjanec, dirigent pa Anton Nanut. Gre za četrti koncert letošnjega rdečega abonmaja.

Na sporedu koncerta so naslednje skladbe: Marjan Gabrijelčič: Intonacija za simfonični orkester; Antonin Dvorak: koncert za violončelo in orkester v h-molu, op. 104; Johannes Brahms: IV. Simfonija v e-molu, op. 98

Skladba Marijana Gabrijelčiča bo nocoj doživela krstno izvedbo. V njej, ki sloni na akordičnosti, zasledimo fragmente in obdelave ljudskih motivov.

Ker bodo koncert neposredno prenašali po tretjem programu Radia Ljubljana so obiskovalci naprošeni, da se koncerta udeleže pravočasno. Ta se bo nepreklicno začel ob 19.30.

V splošni bolnišnici so sprejeli na dvotedensko zdravljenje 63-letnega Uga Pighina, ki se je v ponedeljek zvečer ponesrečil v Ul. Paolo Diacono v Gorici. Pighin, ki stanuje v Mihaelovi ulici 23, si je v nesreči zlomil nekaj reber in dobil rane ter odrgnine po obrazu.

Prešernova proslava v Gabrjah

Prešernovo proslavo so v soboto zvečer pripravili tudi v Gabrjah na pobudo kulturnega društva Skala. O vlogi in pomenu kulture v življenju posameznih narodov, posebej še majhnih, kakor smo Slovenci, je spregovorila predsednica društva, Klavdija Pahor. «Hudo bi bilo, če bi se prireditve, kakršna je današnja, udeležili zgolj kot obreda. Kulturo moramo občutiti in doživljati kot potrebo, kot zrak, kruh in delo. Kultura nas je reševala v najtežjih zgodovinskih trenutkih, kultura nam mora pomeniti tudi danes bistven element obstoja,» je še povedala govornica, ki je pri tem opozorila na vrsto odprtih vprašanj s katerimi se soočamo Slovenci v zamejstvu.

Kulturni spored sta oblikovala dekliški pevski zbor «Danica» z Vrha, pod vodstvom Magde Devetak, moški pevski zbor «A. Paglavec» iz Podgore pod vodstvom Marjana Cigliča, nastopila pa je tudi recitatorka Mariza Florenin. Gostitelji in gostje — pevci so se zatem zadržali še na prijetni družabnosti.

V ŠE NEZNANIH OKOLIŠČINAH

V SVOJEM STANOVANJU V TRŽIČU UMORJENA 58-LETNA ŽENSKA

Policija je aretirala njenega moža
Baje sta se velikokrat prepirala

V periferiji Tržiča, v Androna S. Vito, blizu starega mlina, tam kjer se tržiško predmestje že spaja z ronškim, so policisti včeraj našli v mlaki krvi z nožem umorjeno 58-letno Noemi Buongiorno. Policisti so priprli moža umorjene žene, 55-letnega upokojenca Ameriga Peteanija, vendar se zdi, čeprav stvari točno ne vemo zaradi tajnosti preiskave, da mož zavrača pripisano mu krivdo za zločin. Zakonca sta se večkrat prepirala, tako vedo povedati sosedje, in njih prepire je bilo čuti čez cesto, saj sta živela v enostanovanjski hiši. Žena se je baje vdajala pijači in je bila na zdravljenju v tržiškem centru za mentalno higieno. Zadnji prepir so sosedje čuli včeraj ponoči okrog ene ure.

Peteani je baje policistom povedal, da je šel predsinočnjim po prepiru z ženo spat. Ko se je včeraj zjutraj zbudil je našel ženo umorjeno. Takoj je poklical hčer Mavi, ki je poročena z Livijem Schiffom in živi drugje v Tržiču. Hčerki je povedal, da je ženo našem mrtvo. Zet je takoj poklical policijo in agenti so takoj prihiteli na lice mesta.

V VIDMU

Priprave na razstavo in sejem kmetijske mehanizacije

V Vidmu se pripravljajo na skorajšnji 18. sejem kmetijske mehanizacije in potrebščin za kmetijstvo. Agriest 83 bo trajal od sobote 12. t.m., do nedelje, 20. t.m. Gre za največjo in tudi najbolj specializirano tovrstno sejemsko prireditev v naši deželi.

V prometni nesreči, ki se je pripetila v ponedeljek okrog 19. ure v Ul. Licinio v Ločniku se je težje poškodoval 44-letni Franco Benedetti iz Gorice, Trg San Rocco 7. V splošni bolnišnici so mu zdravniki ugotovili zlom leve ključnice in lopatice, dvojni zlom na levi nogi in rane po glavi. Zdraviti se bo moral dva meseca.

Vesti iz bolnišnice

V prometni nesreči, ki se je pripetila včeraj popoldne na Majnici, sta bili lažje ranjeni dve osebi, 65-letni Alberto Borghes iz Gradišča si je zlomil prst na desni nogi in dobil nekaj udarcev, zaradi katerih se bo moral v goriški splošni bolnišnici zdraviti 25 dni. V desetih dneh bo okrevala Luisa Prestigiacomo prav tako iz Gradišča, ki ima le lažje udarce in odrgnine.

Izleti

Slovensko planinsko društvo priredi 20. februarja smučarski izlet v Sesto (Sexten) na Južnem Tirolskem. Prijave na sedežu društva do 16. februarja.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Antonio, Ul. Romagna 147, tel. 40-497.

Prireditve

Na pobudo občine Doberdob in večnamenskega kulturnega središča bo drevi ob 20. uri v občinski sejni dvorani v Doberdobu, predavanje Petra Habiča o temi: «Prikaz naravnih kraških znamenitosti v Sloveniji in naravoslovni pomen Doberdobskega jezera». Predavanje bo ponazorjeno z diapozitivi.

V prostorih državne knjižnice v Ulici Mameli bodo danes ob 18.30 predstavili knjigo Claudia Bressana «Poesie d'amore». Sodelovala bosta Antonio De Lorenzi in Gianfranco Scialino.

Razstave

Slikarska razstava in razstava beneškega tiska v Kulturnem domu je odprta vsak dan od 17. do 19. ure, po dogovoru pa tudi od 10. do 13. ure.

V Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu je odprta razstava grafik slikarja Rika Debenjaka, ob 75-letnici rojstva. Ob razstavi je izšel poseben razstavni katalog, v katerem je celovito predstavljena umetnikova ustvarjalna pot. Razstava bo odprta do 3. marca.

V Galeriji Meblo v Novi Gorici je odprta razstava olj in skulptur iz cikla «Nove podobe Ivana Cankarja», ki jih je zasnoval in izdelal slikar Janez Bolška. Razstava bo odprta do 19. februarja, ob delavnikih med 8. in 19. uro.

V Pilonovi galeriji v Ajdovščini je odprta razstava fotografij del Dragana Ariglerja, fotoreporterja pri časopisu DELO v Ljubljani. Odprta bo do 20. februarja. Ogledati pa si jo je mogoče vsak dan razen ob ponedeljkih, od 9. do 12. in od 15. do 18. ure, ob nedeljah pa od 15. do 19. ure.

V čitalnici ljudskopionirskega oddelka Goriške knjižnice Franceta Bevka v Novi Gorici je odprta razstava enciklopedij in leksikonov. Odprta bo do 18. februarja, razstavo pa si je mogoče ogledati vsak dan od 8. do 18. ure, v soboto pa od 8. do 10. ure. Posebej vabljena šolska mladina.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «Il regalo». C. Cardinale in C. Goldsmith.

CORSO 18.00—22.00 «L'assoluzione». Robert De Niro, R. Duvall. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.30—22.00 «Le porno infermiere della clinica del sesso». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.30—22.00 «La porno villeggiante».

PRINCIPE Danes zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA Danes zaprto.

SVOBODA 18.00—20.00 «Resnične zgodbe VI. del». Nemški erotični film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Provvidenti, Travnik 34, tel. 84-972.

Po dolgi in hudi bolezni je včeraj umrla naša draga

EMA MARVIN

Pogreb bo jutri, v četrtek, 10. februarja, ob 9.30 iz mrliške veže goriške bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Štandrežu.

Brat Danilo in svakinja Angela.

Štandrež, 9. februarja 1983

AVTOMOBIL IN ČLOVEK

Pišeta: I. FISCHER, V. TAVČAR

PONUDBA NA PODROČJU AVTO Z MOTORJEM DIESEL SE ŠIRI

Za devetko so pri Renaultu izdelali popolnoma nov 1600-kubični diesel

Novi motor se odlikuje z zelo nizko porabo in preprosto zasnovo

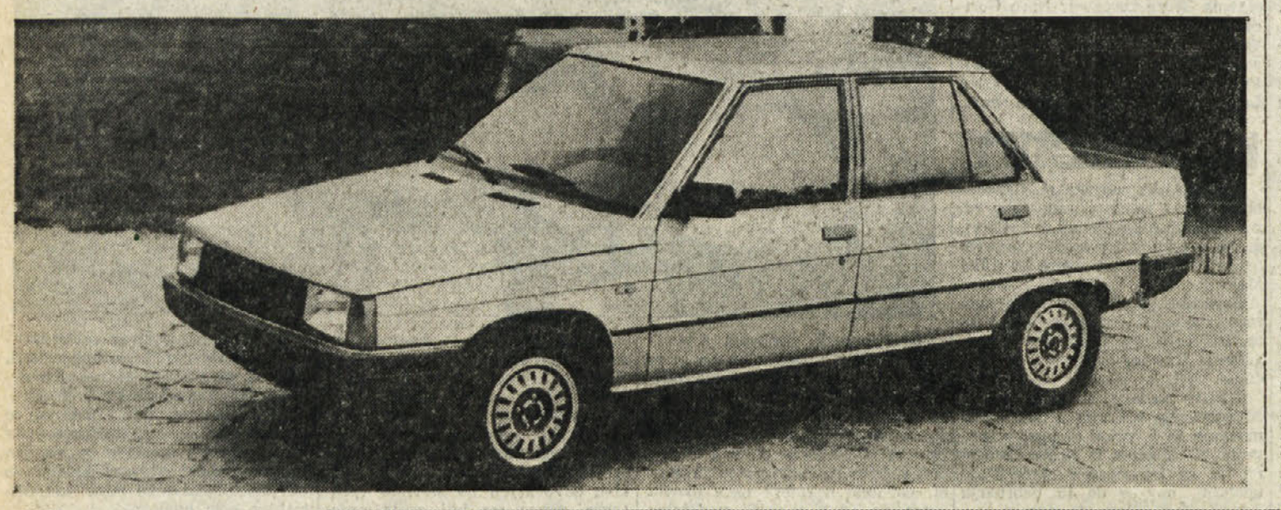

Velik razmah popraševanja po avtomobilih z motorjem diesel je imel kot posledico dejstvo, da skušajo vse avtomobilske hiše kar se da razširiti svojo ponudbo na tem področju. Renault je bil na področju dizlov že prisoten z 18, 20, 30 in s fuegom, sedaj pa se je odločil tudi za model z manjšim motorjem. Tako so v devetko vgradili popolnoma nov 1600-kubični diesel, ki je cenejši od močnejšega 2068-kubičnega, s katerim razpolagajo večji modeli.

Novost je torej le v motorju, medtem ko je vse ostalo, od karoserije do podvozja, obes in zavor ostalo popolnoma enako kot pri bencinskih različicah. O devetki smo že vse preveč pisali, da bi se ustavili še pri teh podrobnostih, zato se bomo omejili zgolj na motor. Gre za štirivaljnik, katerega izdelava je, trdijo pri Renaultu, dokaj nezahtevna, tako da ga bodo izdelovali povečini v državah v razvoju, kjer tehnologija še ni dosegla visoke stopnje. Motor je iz litega železa in lahke litine ter ima 1595 kub. cm prostornine. Kompresijsko razmerje je nekoliko nižje kot pri drugih dizlih in znaša 22,5:1, kar zagotavlja zadnjemu Renaultovemu motorju 55 KM pri relativno visokemu številu obratov 4300 v minuti. Vse torej govori o tem, da se je obdobje počasi se vrtečih dizlov na avtomobilskem področju zaključilo. Največji navor je 10,4 kpm pri 2250 obrati v minuti. Pogon je na prednjih kolesih, kot pri bencinski različici, kar zagotavlja povsem neproblematično lego na cesti.

Renault 9 TDE, se pravi popolnejša verzija, ima vse, kar si lahko kupec želi od električnih šip, vzglavij na prednjih sedežih, centraliziranega zaklepanja vrat, varnostnih pasov, ogrevane zadnje šipe do brisalcev na žarometih, zadnjih meglenk, platišč iz lahke litine in širokih gum. Ni popolnoma jasno če gre v celoti za serijsko opremo, ali pa če je nekaj treba tudi doplačati. Pri Renaultu so namreč bili glede tega dokaj megleni.

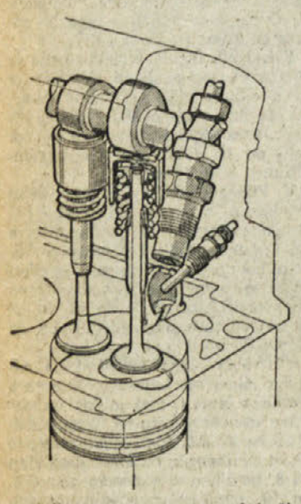

Kakorkoli že, je renault 9 TDE dokaj poskočno vozilo, če pomislimo, da gre za avto, ki ga poganja le 1600-kubični diesel. Obe različice zmoreta namreč 142 km na uro in dosežeta hitrost 100 km na uro z mesta v 19 sekundah.

1600-kubični motor je nekoliko robat, pri nizkem številu obratov je še kar glasen, hrup pa se ne poleže v celoti niti, ko se motor začne vrteti bolj hitro.

Zanimiva je poraba, ki je zelo nizka: pri stalni hitrosti 90 km na uro porabi R 9 TDE 4,4 litra plinskega olja, v najbolj gostem mestnem prometu pa najbrž ne gre preko porabe 7 litrov na 100 km.

Različice sta, kot smo rekli dve, TD in TDE. Razlika je samo v opremi in v ceni. TDE velja namreč vključno z davkom IVA 11.655.600 lir, preprostejša verzija pa 10.056.000 lir. Pri tem je treba še upoštevati dodatni davek na diesel, vendar se nakup najbrž, ob upoštevanju nizke porabe, vsekakor splača.

čitajte PRIMORSKI DNEVNIK

TI IN MORJE

Piše: VOJKO COLJA

NAČRTUJMO NAŠE POLETNO KRIŽARJENJE KOT ZABAVO IN NE KOT PODVIG

Istro je treba prepluti na «obroke» Pretirano dolga plovba je utrudljiva

Do Novigrada nimamo primernih alternativnih sidrišč, kjer bi lahko noč prebili varno in brez večjega drena

Za naše dopustniške kapitane velja nenapisano pravilo, da skoraj obvezno letujejo ob vzhodni, jugoslovanski obali Jadrana. Pri tem moramo ločiti tiste, ki na dopust peljejo svoje plovilo z jeklenim konjičem in tiste, ki je njihova barka takšna, da morajo po sili razmer izpluti iz domačega pristana. Kdor bo letos prvič zaplul v jugoslovanske ozemeljske vode, naj se kar podviža in na tržaškem pristaniškem poveljstvu kar sedaj zaprosi za obvezen pregled plovila, ki mora biti usposobljeno za prehod meje. Na pristaniškem poveljstvu se bo tako zmenil za točen datum pregleda, ko še ni dolgih vrst prositeljev. V primeru, da bi pozabili na vložitev prošnje, vam ne preostaja drugega, kot da se podate v Tržič, kjer so glede pregledov bolj prožni, saj je vsak dan razen sobote in nedelje primeren.

Ko bomo torej imeli vso dokumentacijo, moramo dan pred odhodom javiti naš odhod pristojnim policijskim organom. S tem smo odpravili vse birokratske obveznosti na italijanski strani, da lahko zaplujemo v jugoslovanske ozemeljske vode. Že večkrat smo svetovali, da se izognete preobremenjenemu koprskemu pristanišču in da mejo «prestopite» pri Izoli. Tu navadno ni večjega drena, saj se tega prehoda poslužujejo skoraj izključno Tržačani. Po plačilu plovbnih pristojbin in opravljenih policijskih in carinskih obveznosti, boste sami po sebi zavili v eno od obeh brezcarinskih prodajaln (Duty-free), kjer se nakupi cigaret, alkoholnih pijač in tudi ladijske opreme res izplačajo. Na žalost nimajo v teh prodajalnah običajnih prehrambenih artiklov, da ste primorani stopiti v navadne trgovine z jestvinami, izven brezcarinske cone. V Izoli boste napolnili tudi vaše rezervoarje z gorivom in bodite prepričani, da boste izpluli kasneje kot ste prvotno načrtovali.

Za večino dopustniških kapitanov, ki so namenjeni v Kvarner in dalje v Dalmacijo, je Istra skoraj nezanimiva, da se je skušajo čimprej rešiti. Tako ravnanje pa je vse prej kot smotrno. Ure in ure motorja tudi za jadrnice, ki le redkokdaj naletijo na ugoden veter, so prava tekme s časom, ki jo lahko drago plačamo, če nas utrujene zaloti nenadna nevihta. Posebno, ko imamo na krovu otroke, je predolga plovba nepriporočljiva. Na dopust smo šli, da se odpočijemo in ne da garamo. Če smo iz Izole izpluli prepozno, bomo pred mrakom na območju Novigrada. Med potjo imamo več pristanišč, kamor se lahko v primeru slabega vremena zatečemo, a vsa so prenatrpana z jahtami. Pravih alternativnih pristanov, kjer bi bili le v družbi kakega samotarja tu praktično ni, če izvzamemo malo savudrijsko pristanišče, kamor pa se lahko zatečejo le manjši gliserji in motorni čolni, v primeru neurja s severnega kvadranta (pristanišče je odprto proti jugozahodu). Do Novigrada praktično nimamo udobnega pristana, saj nas bo v Umagu ob neurju pošteno premetavalo. Novigrad bi moral torej biti za vse zamudnike obvezen postanek. Ob glavnem valobranu ni pristojbina za privez pretirano visoka, v marini je seveda višja. Kdor pa si želi miru, naj zapluje v zaliv Mirna, kjer bo v enem od številnih zalivčkov našel primerno sidrišče. Seveda si brez pomožnega čolna ne moremo zamisliti sidranja izven operativnih obal.

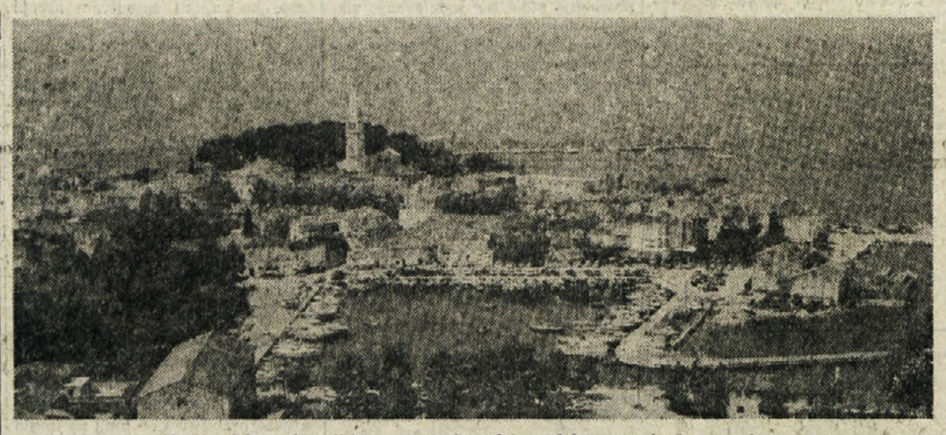

Novigradsko pristanišče, v notranjem delu sodoben mandrač — marina

Po Novigradu je marina Červar-Porat in poreška marina, alternativnih sidrišč tu ni, saj je obala skoraj do zadnjega kotička izrabljena s turističnimi objekti. Dalje pa prvega dne tudi ne uspemo pripluti. Kot rečeno, se je treba na noč pripraviti še pred mrakom, saj je iskanje primernega priveza v temi vse prej kot enostavno. V vseh istrskih pristaniščih dobesedno mrgoli domačih in tujih čolnov, da bomo v temi le s težavo našli še kak prost kotiček.

Zmaga Lancie v Montecarlu

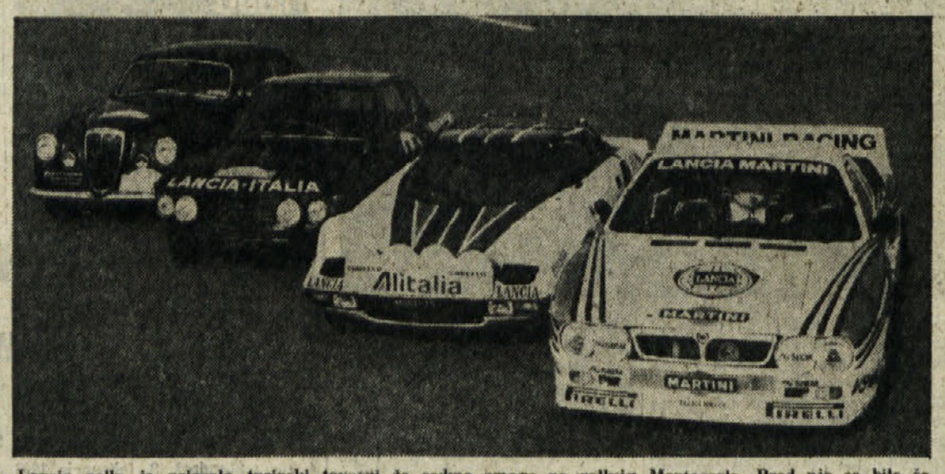

Lancia rally je prinesla turinski tovarni že sedmo zmago na rallyju Montecarlo. Pred njo so bile še uspešne lancia stratos, fulvia HF in aurelia B20 (od desne proti levi)

FADIL HOHXA O JUGOSLOVANSKO-ALBANSKIH ODNOSIH

Ostra obsodba albanske gonje proti Jugoslaviji

O obračunavanju znotraj vodilne skupine v albanski partiji

DJAKOVICA — Član predsedstva SFRJ Fadil Hoxha je v soboto govoril političnemu aktivu Djakovice o političnovarnostnih razmerah na Kosovu in o jugoslovansko-albanskih odnosih.

Največji del svojega izvajanja je Fadil Hoxha posvetil jugoslovensko-albanskim odnosom in nesramni gonji Tirane proti Jugoslaviji. Kot je dejal, se je ta gonja začela pred volilnim govorom Enverja Hoxhe, nadaljevala pa z govori številnih drugih najbolj odgovornih albanskih voditeljev, ki Enverja Hoxho povzdigujejo do neba in ga poskušajo v protijugoslovanski gonji še preseči.

Da bi vse to nekako dokumentiral in postavil na pravo mesto, je Enver Hoxha objavil pamfletno knjigo «Titoisti». Menda je želel analizirati jugoslovansko-albanske odnose od leta 1941 do sedaj. Toda kdor bo to prebral, bo videl, da gre za Enverjevo zbirko ponaredkov, laži in vseh mogočih konstrukcij, je dejal Fadil Hoxha.

O nedavnem govoru Enverja Hoxhe v Tirani, ko je govoril o nekakšni nezlomljivi enotnosti albanskega naroda, ob kateri si je razbil glavo tudi Mehmed Shehu, je član predsedstva SFRJ Fadil Hoxha dejal, da si večje ironije ni mogoče zamisliti. Enver Hoxha trdi, kako albanski narod nikoli ni bil bolj enoten, kot je zdaj, prej pa ubije predsednika vlade, člana politbiroja in svojega dolgoletnega najbližjega sodelavca, več kot 30 let drugega človeka v Albaniji, zapre tri vodilne ministre z njihovimi sodelavci, ministra za ljudsko obrambo Kadrija Hasbija, člana politbiroja in notranjega ministra Ficorja Shehuja, člana CK in zunanjega ministra Nestija Naseja, zamenja več kot polovico ministrov, zapre in zamenja vrsto drugih visokih državnih in partijskih voditeljev ter razbije «njihove grupe», da pa bi dal vsemu temu pravo veljavo, pripiše vsem tistim, s katerimi se je sprl, da so bili tuji agenti. Da pa bi odvrnil pozornost prebivalstva svoje države od težavnega političnega in gospodarskega položaja, ga straši z ogroženostjo zavoljo sovražne bližine imperialistov, socialimperialistov, kitajskih imperialistov, revizionistov, evrokomunistov in še posebej Titoistov. Videti je, kot bi se ves svet zarotil zoper albanski narod.

Enver Hoxha ni imel poguma javnosti pojasniti resnično vsebino razhajanja s predsednikom vlade, ministri in člani CK Albanske partije dela in njihovimi skupinami. Toda iz tistega, kar počne in česar se loteva v Tirani, je jasno, da gre za neusmiljeno notranje obračunavanje v vrhu državnega in partijskega vodstva Albanije.

Opozoril je se, da je Enver Hoxha dodal dolgoletni protijugoslovanski dejavnosti še grobo izmišljotino — da je Jugoslavija pripravila in spravila skupino albanskih emigrantov v Albanijo in da je tudi s tem menda želela dokazati, da ne bo nehala ogrožati albanske varnosti. Enver Hoxha je očitno pred veliko negotovostjo, kaj bo z notranjim razvojem in kako bo obračunal s svojimi notranjimi nasprotniki. «Pri tem izgublja vsako mero do naše države, s svojim ravnanjem pa je potental vse tisto, kar je govoril o dobrih sosedskih odnosih, ne samo poprej, temveč tudi v zadnjem času, ko je trdil, da ogroženost Jugoslavije pomeni tudi ogroženost Albanije, pa do tistega večkrat ponovljenega refrena, če si bo kdo drznil napasti Jugoslavijo, bomo na njeni strani.»

Na koncu je Fadil Hoxha govoril o jugoslovansko-albanskih odnosih. Opozoril je na številne pobude za krepitev medsebojnih odnosov in dejal, da je z albanske strani pogrešati ustrezen odziv in da se je celo nadaljevalo in okrepilo vmešavanje v jugoslovanske notranje zadeve ter poudarjanje ozemeljskih zahtev in drugih oblik dejavnosti, usmerjenih proti celovitosti in družbenopolitičnemu sistemu Jugoslavije. Kljub takšni politiki albanskega vodstva ter kljub temu, da gre za globoke načelne razlike v notranjem razvoju in zunanji politiki, je Jugoslavija še vnaprej pripravljena razvijati normalne in dobre sosedske odnose z Albanijo na temeljih vzajemnega spoštovanja, ozemeljske celovitosti in suverenosti, neodvisnosti, enakopravnosti in nevmeševanja. To je v življenjskem interesu obeh držav ter v prid trdnosti in miru na tem območju, pa tudi širše, je sklenil svoj govor Enver Hoxha.

VELIKI PREMIKI V STRUKTURI UVOŽENEGA IN IZVOŽENEGA BLAGA

Uspešen razvoj obmejnega gospodarstva med Jugoslavijo in sosednjimi državami

LJUBLJANA — Obmejno gospodarsko sodelovanje kot ena izmed pomembnih oblik stikov Slovenije in Jugoslavije s sosednjimi deželami je v zadnjih letih doživelo velik napredek, še posebej pri povečanju blagovne menjave z Italijo in Madžarsko na osnovi sklenjenih sporazumov o maloobmejnem gospodarskem sodelovanju in Avstrijo na osnovi dogovorov o sejemskih in kompenzacijskih poslih.

Veliki premiki so bili doseženi tudi v strukturi tako izvoženega kot uvoženega blaga. Tako v Italijo na osnovi sporazumov o maloobmejnem gospodarskem sodelovanju poleg mesa, kar pomeni dodaten izvoz za tržišče Evropske gospodarske skupnosti, prodaja Jugoslavija tudi vedno več izdelkov široke potrošnje. Močno se je spremenila struktura uvoženega blaga, saj je še pred štirimi leti znašal delež uvoza blaga za široko potrošnjo okrog polovico vsega uvoza, lani pa le še 2 odstotka, pa še tu je šlo predvsem za uvoz limon, delov za kmetijsko mehanizacijo in uvoz izdelkov iz podjetij, v katera je vložen tudi jugoslovanski kapital. Vse ostalo je bil uvoz reprodukcijskega materiala, vendar je bila tudi tu opravljena selekcija, tako da je Jugoslavija uvažala res najbolj potrebnega, posebej tistega, ki je bil nujen za proizvodnjo za izvoz.

Pomembno je, da se v obmejno gospodarsko sodelovanje vedno bolj vključuje celotno jugoslovansko gospodarstvo. Tako se v blagovno menjavo z Italijo prek 27 delovnih organizacij, ki so pooblaščene za poslovanje po tržaškem in goriškem sporazumu, posredno vključuje kar 709 delovnih organizacij iz vseh republik in pokrajin. Za sejemske in kompenzacijske posle z Avstrijo pa so se začele poleg Slovenije in Hrvaške, ki z njo že imata uspešno takšno sodelovanje, zanimati tudi gospodarske zbornice Srbije, Bosne in Hercegovine, Vojvodine in Makedonije.

Ne smemo prezreti tudi pomembnih uspehov, ki jih je slovensko gospodarstvo doseglo pri razvijanju višjih oblik obmejnega gospodarskega sodelovanja. Tako je že uresničenih 20 skupnih naložb in osem dolgoročnih proizvodnih kooperacij. Ob tem pa pogrešamo večje vlaganje tujih partnerjev v Sloveniji, vendar pa moramo ob tem upoštevati, da tudi za te oblike sodelovanja veljajo enaki pogoji kot za vse ostale partnerje, znano pa je, da se je interes tujcev za vlaganje v Jugoslaviji v zadnjih letih zaradi raznih ovir precej zmanjšal.

Obmejno gospodarsko sodelovanje je doslej prineslo vrsto pomembnih učinkov, zato je povsem razumljivo, da se vsi udeleženci prizadevajo za poglobitev stikov — doseženi uspehi pa bodo v precejšnji meri odvisni od jugoslovanske tekoče ekonomske politike. Tako je uvedba depozita za prehod čez državno mejo zmanjšala odliv dinarjev čez mejo, vendar je hkrati sprožila tudi vrsto negativnih učinkov na meji, kar slabi obmejno gospodarsko sodelovanje, zmanjšuje turistični priliv, zmanjšuje število prehodov potnikov čez mejo v maloobmejnem prometu — tudi tujih in ne le jugoslovanskih, ki imajo sedaj omejeno gibanje, vpliva pa tudi na manjši obseg kulturnih stikov.

Slovenski gospodarstveniki ob vsem tem menijo, da je treba kljub stabilizaciji vendarle poiskati takšne rešitve, ki bodo spodbujale in krepile obmejno sodelovanje na vseh področjih, saj je to koristno za vse partnerje.

FRANCE KMETIČ

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Šola in vzgoja
13.00 Kulturne zanimivosti
13.25 Vremenske razmere
13.30 DNEVNIK
14.00 Macario — Komikova zgodba
15.30 Šola in vzgoja — Rimski vodovodi
16.00 Shirab — risanke
16.20 Redakcija odgovarja
16.50 Danes v parlamentu
17.00 DNEVNIK — kratke vesti
17.05 Neposredni prenos s tvojo anteno
17.10 Nils Holgersson — risanka
17.30 Glasbena oddaja
18.50 Koga spet vidimo — varietejski program
19.45 Almanah jutrišnjega dne
20.00 DNEVNIK
20.30 Politična tribuna
21.35 «La torcia umana» — TV film
22.25 DNEVNIK
22.35 Srečanje s kinematografijo — filmske premiere
22.40 Športna sreda — Milan: lahka atletika
Ob koncu DNEVNIK in Vremenske razmere

Drugi kanal

12.30 Opoldanski program
13.00 DNEVNIK ob 13. uri
13.30 Šola in vzgoja — Vsakdanji kruh
14.00 — 16.00 Tandem
14.40 Risanke
15.00 Preveč čudno — spektakel
16.00 Tečaj angleškega jezika
16.30 Planet
17.30 DNEVNIK — kratke vesti
17.35 Iz parlamenta
17.40 Umetnikove sanje
18.25 Prosti kotiček
18.40 Dnevnik — športne vesti
18.50 TV film iz serije «Cuore e batticuore»
19.45 DNEVNIK
20.30 Mixer — Aktualne teme
22.10 Zločin in kazen — po romanu F. M. Dostojevskega
23.15 Sinajski psi — TV film
00.40 DNEVNIK — večerne vesti

Tretji kanal

12.25 — 13.30 Garmisch: Svetovni pokal — veleslalom za moške
17.30 «Lo scatolone» — Oddaja, ki jo vodi Lando Buzzanca
18.30 L'orecchiocchio — glasbena oddaja
19.00 DNEVNIK
19.35 Pustni čas
20.05 Šola in vzgoja
20.30 «Quel pomeriggio di un giorno da cani — film
23.15 DNEVNIK

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

9.50 Maribor: Slalom za ženske — 1. tek
12.50 Maribor: Slalom za ženske — 2. tek
16.30 Poročila
16.35 Ciciban dober dan
16.50 Kernjakove pesmi
9. februarja 1899 se je v Št. Ilju na Koroškem rodil Pavel Kernjak, pravi ljudski skladatelj, zborovodja, pesnik, organizator — in kmet. Njegovi številni otroci in vnuki še danes orjejo podedovano zemljo, v rodu pa je ostala tudi nagnjenost do glasbe, saj je tudi Kernjakov sin Miro skladatelj, prepevajo pa vsi v družini. Pavle Kernjak je decembra 1979 umrl, toda njegova glasbena zapuščina predstavlja neprecenljivo — in dobesedno še nepreštето — zbirko skladb, bodisi lastnih, priredb narodnih ali venčkov. V njegov spomin prireja Slovenska prosvetna zveza v Celovcu vsako leto decembra spominski koncert Kernjakovih pesmi. Naši posnetki so s prvega koncerta leta 1980, na katerem so nastopili zbori iz Radiš, Železne kaple, Dobrle vas, Žitare vasi, Škocjana, Loge vasi, Šentjakoba, Št. Ilja, pa dijaki Zvezne gimnazije za Slovence iz Celovca, iz Slovenije pa je na koncertu sodeloval zbor z Raven na Koroškem.
17.25 Slalom za ženske (posnetek) iz Maribora
18.25 Celjski obzornik
18.40 Mozaik kratkega filma
19.10 Risanka
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 DNEVNIK
19.55 Vremenska napoved
20.00 Film tedna
Deževni ljudje — ameriški film
Eno poglavitnih soočanj v človeški zgodovini, je soočanje s smislom svojega lastnega življenja.
Francis Ford Coppola se je lotil obravnavanja teme na umetniški, a vendarle vsem razumljiv način. V ospredju je junakinja filma Natalie, ki zapusti dom in moža, ker preprosto noče biti več to, kar je. Svojemu možu telefonira in mu izpove svojo grozo: strah jo je in noseča je. Toda nazaj noče. Po svojem potovanju po Ameriki «izgubi» svoje ime, doživlja vse mogoče pustolovščine, želi si postati druga ženska, a tega preprosto ne zmore. Zato, ker je vedno v stiku z ljudmi, ki spet določajo njeno identiteto.
Film je krik proti drdužbeni krutosti, v kateri za določene posameznike «deževne ljudi» ni prostora. Za ljudi, ki ne sprejemajo standardov in norm, temveč si želijo živeti svoje življenje.
Gre za pretresljiv spektakel, saj je zakoreninjen v vsakdanjiku. Gre tudi za umetniški film, saj se Coppola poigrava z resničnostjo in ji daje neslutene dimenzije.
Režija: Francis Ford Coppola. Igrajo: Shirley Knight, James Caan, Robert Duvall, Maria Zimmet
21.40 V znamenju
22.05 Namizni tenis: Jugoslavija — Madžarska posnetek iz Zrenjanina

Koper

13.30 Odprta meja

Danes bodo v okviru oddaje «Odprta meja» tudi naslednje vesti:
TRST: — Občinski svet
TRST in GORICA — Delovanje bolnišnic
MILJE — Priprave na pust ter umetniške razstave v Trstu, Tržiču in Gradišču.

16.30 Odprta meja — ponovitev
17.00 Z nami pred kamero
17.05 TVD novice
17.10 TV šola
18.00 Smučanje — svetovni pokal
19.30 TVD stičišče
20.15 London — dok. oddaja iz serije Mesta
21.15 Turistični vodič
21.25 TVD danes
21.40 Dortmund: Umetnostno drsanje — Revija

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah; 8.45 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 - 11.15 Oddaja za prvo stopnjo osnovne šole; 11.30 - 14.00 Poldnevniški razgledi: Pod Matajurjan — Trst by night; 14.10 Roman v nadaljevanjih: «Trenutki in leta»; 14.30 Evergreeni; 14.55 Naš jezik; 15.00 Dijaška tribuna; 16.00 Almanah: Tri slovenske sestre; 130 let Družbe sv. Mohorja; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Na goriškem valu; 18.30 Priljubljeni motivi.

KOPER

(Slovenski program)

6.00, 6.30, 13.00, 14.00 Poročila; 6.10 Otvoritev: Glasba za dobro jutro, Obvestila, objave in EP, Filmski, radijski in TV spored; 7.00 Slovenski radijski program: Druga jutranja kronika; 7.15 Val 202; 13.00 Na valu radia Koper: Glasbena zavesa, objave; Kinospored, zanimivosti; 14.10 - 15.00 Objave, glasbene želje poslušalcev po telefonu; 14.30 Z našimi glasbenimi umetniki; 14.50 Glasba in EP; 15.00 Slovenski radijski program: Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Primorski dnevnik; 16.15 Aktualna tema; 16.30 Objave in glasba; 16.35 Glasbeni kiosk; 16.55 Zaključek s pregledom novic.

KOPER

(Italijanski program)

6.30, 7.30, 12.30, 16.30, 18.30 Radijski dnevnik; 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 15.30, 17.30 Poročila; 6.30 Glasba za dobro jutro; 7.15 Horoskop; 8.00 Vrtiljak jugoslovanskih motivov; 8.32 Popevka tedna; 9.00 Štiri četrtine; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.32 Glasbeni kotiček; 10.40 Mozaik; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Popevka tedna; 11.35 Radio rock; 12.00 S prve strani; 12.05 Glasba po željah; 12.50 Nazdravimo z...; 14.00 Simpatično in zanimivo iz Rima; 14.33 Poveži se z menoj; 15.10 Brez besed; 15.32 Crash; 16.00 Današnji kino; 16.15 Edig Galletti; 17.00 Lepo petje; 18.10 Nabožna oddaja; 18.45 Slišimo se jutri in zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 do 9.02 Jutranja glasba; 9.58 Zeleni val; 10.30 Glasbeno-govorni spored; 11.00 Aktualna oddaja; 11.33 Mozartova glasba; 12.05 Oddaja z M. Remigijem in R. Ruffini; 13.25 Karovana; 14.28 Radijska priredba — Par; 16.00 Glasbeno-govorni spored; 17.30 Master under; 18.00 Glasbene novosti; 18.30 Disko glasba; 19.20 Nabožna oddaja; 19.25 Jazzova glasba; 20.00 Radijska priredba; 21.45 Dragi Ego... — kratki monologi; 22.00 Včerajšnji interpreti:

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvaško; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijska postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate?; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13.00 — Iz naših krajev — Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 14.55 Minute za EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Obvestila in zabavna glasba; 15.50 Radio danes, radio jutri; 16.00 Vrtiljak; 16.45 Naš gost; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Zborovske pesmi Riste Savine, Milka Škoberneta in Emila Adamiča; 18.15 S knjižnega trga; 18.40 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Milana Križana; 20.00 Naj narodi pojo; 20.35 Christian Sinding: Sonata za klavir; 21.05 Giuseppe Verdi: Odlomki iz opere «Macbeth»; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov;

SMUČANJE

DANES NA POHORJU ZA SVETOVNI POKAL

Elita slalomistk za «Zlato lisico»

15 cm novega snega - Izjemno zanimanje med slovenskimi ljubitelji belega športa - Več debitantk med desetimi Jugoslovankami

MARIBOR — Na Pohorskem pobočju je pred današnjo preizkušnjo v ženskem slalomu za svetovni smučarski pokal zapadlo še dodatnih 15 centimetrov snega. Prireditelje to sploh ne zaskrblja, saj je proga sedaj še bolj tekoča. Vse kaže torej, da bo 20. jubilejno tekmovanje za «Zlato lisico», eno najuspešnejših doslej.

O tem priča tudi izjemno zanimanje Mariborčanov in ostalih slovenskih ljubiteljev belega športa, ki bodo danes ob 10. uri polnoštevilno zasedli mesta vzdolž proge. Pohorsko pobočje bodo dosegli z vzpenjačo in s posebnimi avtobusi, marsikdo pa tudi z osebnimi prevoznimi sredstvi.

Tudi med 90 tekmovalkami je vzdušje odlično, še najbolj prizadevno pa se pripravljajo Jugoslovanke, ki bi želele pred svojimi navijači doseči čim boljšo uvrstitev. Med njimi je tudi nekaj debitantk.

— —

Moški nastopajo v Garmischu

Tudi Stenmark na superveleslalomu

GARMISCH — Današnjega superveleslaloma za svetovni pokal v Garmisch Partenkirchnu se bo udeležil tudi Šved Ingemar Stenmark. «Nastopam za točke v svetovnem pokalu, če mi bo spodletelo, pa mi bo tekmovanje služilo kot dober trening,» je včeraj izjavil švedski as. Glede na njegove dosedanje porazne uvrstitve v tej posebni tekmovalni zvrsti pa marsikdo dvomi, da se je Stenmark res odločil za nastop samo zaradi točk. Vse kaže, da se je «Ingo» zaradi slabih rezultatov v slalomu znašel v precejšnjih težavah s svojimi sponsorji, ki naj bi ga dejansko prisilili, da se udeleži tudi superveleslaloma, ki mu sicer sploh ne ustreza.

Tekmovalci so se včeraj v poskusnem spustu brez merjenja časa seznanili s progo, ki meri 2200 metrov, nanjo pa so organizatorji postavili 55 vrat. Tisti, ki so jo preizkusili med zadnjimi, pravijo, da je že močno načeta. Italijan Mair, ki velja za enega izmed favoritov, je progo označil za «zelo tehnično in z lepimi ovinki». Med kandidati za prvo mesto sta tudi Švicar Pirmin Zurbriggen in Avstrijec Hans Enn.

Današnji superveleslalom je že tretji in obenem zadnji v letošnji sezoni.

Konec tedna bodo na sporedu še tri tekmovanja. V petek bo v francoskem kraju Markstein slalom, ki so ga morali odpovedati v Wengnu. V soboto bo v istem kraju spet slalom, ki so ga Marksteinu poverili po koledarju, v nedeljo pa bo v Todtnau (ZRN) še veleslalom.

TOTIP

KVOTE

10 (48 dobitnikov) — 14.662.500 lir

KOŠARKA — 1. jugoslovanska liga

Z izrednim drugim polčasom Olimpija odpravila C. zvezdo

Po prvem polčasu Ljubljančani zaostajali za 15 točk

Ljubljanska Olimpija se je včeraj oddolžila Crveni zvezdi za hud poraz, ki ga je jeseni utrpela v Beogradu, kjer je zgubila za 21 točk. Do zmage pa je prišla z odličnim drugim polčasom, ko je nadoknadila kar petnajst točk razlike iz prvega dela srečanja (35:50).

Olimpija je sicer že vodila v prvem polčasu (33:32 v 13. min.), vendar so tedaj gostje dosegli delni izid 18:2, tako da je Ljubljančanom slabo kazalo. Po odmoru pa so se Vilfan, Šantelj, Vujačić in Polanec razigrali in prehiteli Beograjčane pri izidu 80:78 (36. min.) in tudi vodili s sedmimi koši razlike.

Olimpija je nastopila v naslednji postavi: Moffardin, Blaznik, Brodnik 14, Polanec 25, Hauptman, Todorović, Vilfan 25, Šantelj 11, Vujačić 18, Mičunović. Pri gostih sta bila najuspešnejša Karadžić in Radoviš, ki sta dosegla po 20 točk.

IZIDI 19. KOLA

Cibona - Partizan	110:96
Olimpija - C. zvezda	93:90
Bosna - Budučnost	90:84
Kvarner - Borac	88:106

DANES

Radnički - Šibenka

Zadar - Jugoplastika

Marzoratija ne bo

VARESE — Italijanska košarkarska reprezentanca bo prijateljski srečanji s kubansko reprezentanco v Vareseju odigrala brez svojega kapetana in režiserja Pierluigija Marzoratija. Igralec Forda iz Cantuja je namreč poškodovan. Trener Gamba ga je zaman skušal nadomestiti z Dinom Bosellijem, ki se otepa mrzlice. Ostali člani reprezentance, med katerimi je tudi Tržačan Alberto Tonut, pa so včeraj redno trenirali. Priprave na sobotno tekmo s Kubanci bodo sklenili v petek.

ODBOJKA

V 1. MOŠKI DIVIZIJI NA GORIŠKEM

Naš prapor boljši v derbiju s Sočo

Soča pa bi si zaslužila vsaj set, saj je v 2. nizu vodila celo s 14:2 - Neroden poraz Sovodenj v 1. ženski diviziji

Soča — Naš prapor 0:3 (13:15, 16:18, 8:15)

SOČA: I. Kovic, A. Fajt, E. Petejan, B. Spacapan, M. Černic, M. Tomsič, R. Černic, D. Uršič, B. Gergolet.

NAŠ PRAPOR: W. Mikluš, M. Furlan, S. Gravner, M. Sošol, D. Bensa, F. Sošol, M. Bevčar, D. Grinover, I. Komel, P. Klanjšček in K. Černic.

V predzadnjem kolu 1. moške divizije (A skupina) na Goriškem je v ponedeljek briška ekipa Našega praporja v slovenskem derbiju v samih treh setih odpravila šesterko Soče. Poudariti pa moramo, da bi si Soča zaslužila v tem srečanju osvojiti vsaj set, saj je bila pravzaprav dvakrat pred tem ciljem, a v ključnih trenutkih ni bila sposobna pospraviti poslednje točke. Tako je namreč v prvem nizu že vodila s 13:7, v drugem pa celo s 14:2. Obakrat pa so se igralci briške ekipe zbrali in nadoknadili zamujeno. Le v tretjem setu je Naš prapor pokazal svojo resnično premoč in si tako priboril novi točki, s katerima je že matematično uvrščen v «play-offs». Tako je že dosegel prvi zastavljen si cilj. Soča pa še vedno zaseda zadnje mesto na lestvici.

• • •

Torriana — Olympia 3:1 (12, 10, —5, 7)

• • •

Kras — Inter 3:0 (15:10, 15:10, 15:8)

KRAS: I. in L. Budin, Doljak, Milič, Rebula, B. in Z. Simoneta, Vesnaver.

Krasovi odbojkarji so sinoči v Repnu z dokajšnjo lahkoto premagali Inter, ki je veljal za najresnejšega tekmeca v prvi diviziji. Tržačani so sicer predvajali zrelo odbojko in to je bila doslej najlepša tekma, vendar pa proti Krasovim lisjakom so bili predvsem na mreži brez moči. Zmaga domačinov bi bila še izdatnejša, če ne bi v prvem setu zgrešili kar 17 servisov.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Sovodnje - Libertas Krmin 2:3 (14:16, 14:16, 14:9, 15:12 in 10:15)

SOVODNJE: M. Černic, A. Petejan, D. Petejan, C. Cotič, A. Petejan, K. Lovisutti, L. Vižintin, I. Cotič, M. Petejan.

V ponedeljek so v telovadnici Kulturnega doma v Gorici pričele svoje letošnje prvenstvo 1. ženske divizije odbojkarice Sovodenj. Po večletnem premoru so torej ponovno pričeli z žensko odbojko pri sovodenjskem športnem društvu, kar je nadvse pozitivno.

V prvem srečanju so varovanke trenerja Tomsiča nerodno izgubile proti solidni šesterki Libertasa iz Krmina. V prvih dveh setih, v katerih sta si bili ekipi enakovredni, je Sovodenjkam zmanjkalo moči ravno v odločilnih trenutkih. V tretjem in četrtem setu pa so naše igralke zaigrale resnično kot znajo in tako zasluženo osvojile oba seta. V petem pa so ponovno popustile in nasprotnice so priložnost takoj izkoristile.

Naslednjo tekmo bo ekipa Sovodenj odigrala že v soboto, 12. februarja, in sicer v Marianu proti tamkajšnji šesterki. Tekma se bo pričela ob 19.30.

Po srečanju nam je trener sovodenjske ekipe Marjan Tomsič dal naslednjo izjavo: «Priznati moram, da smo to srečanje nerodno izgubili, posebno pa drugi set. Igralke so bile polne treme, kar je tudi razumljivo, saj je bil to njihov prvi letošnji nastop, za nekatere pa celo krstni. Moja želja je, da bi v naslednjih tekmah bolje zaigrali in da bi opravili lepo prvenstvo. V prvi ženski diviziji namreč letos nastopa kar 9 goriških ekip, kar pomeni, da bo prvenstvo dolgo, obenem pa bo omogočilo, da si igralke naberejo prepotrebnih izkušenj.» (ik)

V NEDELJO OB 9.30 V ČRNEM VRHU NAD IDRIJO

8. Trnovski maraton z mednarodno udeležbo

Obilo novega snega - Prijave na ZSŠDI v Trstu in Gorici

IDRIJA — Pol metra novozapadlega snega bo omogočilo, da bo v nedeljo ob 9.30 v Črnem vrhu nad Idrijo 8. tradicionalni Trnovski maraton, ki so ga morali prejšnjo nedeljo odpovedati zaradi pomanjkanja snega.

Pisatelj Tone Svetina, avtor uspešnice «Ukana», je v posvetilu 3. Trnovskemu maratonu zapisal: «Trnovskemu maratonu, tej najpomembnejši smučarski prireditvi v Jugoslaviji pa želim, da bi postala tradicionalna in obujala spomine na težke boje IX. korpusa».

Priljubljenemu pisatelju se je želja izpolnila v celoti: Trnovski maraton je postal tradicionalen in obenem najbolj množična smučarska prireditev v državi. Istočasno pa je dosegel tudi drugi namen: krepiti obrambne sposobnosti, obujati spomine na NOB ter prenašati borbene tradicije na mladi rod.

Zato je organizator poskrbel, da potekajo vse proge po poteh, kjer so med NOB hodile in se borile enote slavnega IX. korpusa in NOV in POJ in njegove predhodnice.

Za letošnjo prireditev se je že prijavilo okoli 2500 tekačev na smučeh, vendar ta številka ni dokončna, ker se udeleženci lahko prijavijo vsaj pol ure pred startom. Prijavljeni so iz vse Jugoslavije, Italije in Avstrije. Letošnje število prijavljenih je znatno nižje od prejšnje prireditve, na kateri je sodelovalo nad 4200 udeležencev. Temu so botrovali težji gospodarski položaj in pa predvsem bencinski boni.

Ekskluzivni zastopnik Trnovskega maratona za Italijo je Združenje slovenskih športnih društev v Italiji. Prijave sprejemata sedeža ZSŠDI v Trstu (Ulica sv. Frančiška 20, tel. (040) 76 73 04) in v Gorici (Ulica Malta 2, tel. (0481) 33 029), kjer interesenti lahko dobijo tudi podrobnejše informacije.

Jože Oblak

NOGOMET

ITALIJANSKI POKAL

Danes dve srečanji

Danes sta na sporedu dve tekmi osmine finala italijanskega pokala. V Turinu se bosta srečala Juventus in Bari. Obe ekipi bosta nekoliko okrnjeni, posebno pa Juventus, ki je večino svojih igralcev «posodila» državni reprezentanci.

V Avellinu pa se bodo domačini spoprijeli z Romo. Rimljani bodo nastopili brez Contija, Ancelottija, Vierchowooda, ki so na pripravah državne reprezentance ter Falcaa, ki je še vedno rahlo poškodovan.

— —

BUSTO ARSIZIO — Danes popoldne bosta Pro Patria in Rimini odigrala zaostalo tekmo A skupine C-1 lige, ki so jo prekinili 9. januarja zaradi megle.

KOŠARKA

V Caserti tekma med tujimi asi

CASERTA — Za današnje srečanje med tujimi košarkarskimi asi iz A-1 in A-2 lige vlada v Caserti izjemno zanimanje. Srečanje, ki se ga bodo udeležili tudi vsi trije jugoslovanski košarkarji (Kičanović in Jerkov za eno, Slavnić, pa za drugo ekipo), bodo sodili po pravilih ameriške profesionalne lige NBA, se pravi, da bodo odigrali štiri četrtine po 12 minut, da bo koš, dosežen z več kot 8 metrov razdalje, veljal tri točke, prepovedana pa bo conska obramba.

NA TURNIRJU V VIAREGGIU

Znana imena četrtfinalistov

VIAREGGIO — V včeranjših tekmah tretje in četrte skupine mladinskega turnirja v Viareggiu so dosegli naslednje izide: Santiago (Čile) - Juventus 0:0; Lazio - Dukla (ČSSR) 3:0; Inter - Partizan (Jug.) 1:0; Pisa - Alžir (Alž.) 5:0. V četrtfinale so se uvrstili Dukla, Lazio, Inter in Partizan.

Jutri bodo odigrali prvi dve četrtfinalni srečanji in sicer Fiorentina - Milan ter Roma Catanzaro, v petek pa bosta na sporedu se Dukla - Partizan ter Inter - Lazio.

OB ROBU NAŠIH (ZAMEGLJENIH IN ZASNEŽENIH) NOGOMETNIH IGRIŠČIH...

A. Čuk (Primorec): Odložitve povzročajo same skrbi

Pred dvema tednoma je megla ovirala reden potek amaterskih nogometnih prvenstev, v nedeljo pa so zaradi snega odložili vse tekme. Med našimi ekipami je morda ponovna odložitev morda najbolj prizadela trebenskega Primorca, zato smo se obrnili do njegovega predsednika Alberta Čuka, da bi kaj več zvedeli o tem.

«Gotovo so nas te odložitve precej oškodovale, predvsem če upoštevamo, da bi morali igrati proti ekipam zgornjega dela lestvice. Končna izida dvobojev z Roianesejem in Aurisino so za nas izrednega pomena. Priznati pa moram, da so bile odložitve povsem utemeljene, kajti v megli in snegu se res ne da igrati.»

«Primorec ima sedaj že dve tekmi v zaostanku. Kdaj ju boste odigrali?»

«Na podlagi dogovora z vsemi društvi in nogometno zvezo, moramo zaostale tekme igrati med tednom in to bo za nas težko. Vsi naši nogometaši so zaposleni in prav zato bodo morali zgubiti dan dopusta.»

«Poleg težav s postavo pa boste verjetno imeli še en problem: lahko se namreč zgodi, da boste v dveh tednih morali igrati pet tekem . . .»

«Tudi to se lahko zgodi. Za prvo odloženo tekmo z Roianesejem smo sicer že predlagali datum (sredo, 23. t.m.), tudi zato, ker je v nedeljo, 25. t.m. (5. kolo) počitek. Upamo, da bo ta datum Roianese sprejel in da ga bo seveda odobrila nogometna zveza. Kar pa se tiče tekme z Aurisino, nismo še nič odločili, saj bo o tem zaradi številnih odgoditev verjetno sklepala nogometna zveza.»

«Položaj Primorca na lestvici ostaja po dveh odloženih tekmah nespremenjeno (drugo mesto). Kaj meniš o tem in kdo so najresnejši tekmeci za napredovanje?»

«Mesto, ki ga imamo na lestvici, je popolnoma zasluženo. Po dveh začetnih spodrsljajih smo igrali vedno boljše in se povzpeli do vrha. Sedaj pa se dobro zavedamo, da nas čakajo težki dvoboji, med prvimi (4. kolo) bi omenil gostovanje pri solidnem S. Vitu. Najresnejši tekmeci za napredovanje pa vsekakor ostajajo Aurisina, S. Sergio in S. Luigi.»

«V zadnjem času se precej govori, da zaradi slabega položaja naših deželnih ekip v meddeželnem prvenstvu obstaja nevarnost, da bo le ena sama ekipa iz 3. AL napredovala v 2. AL. Je to res?»

«O tem nisem še nič slišal. Vse se lahko zgodi. Mi vsekakor ne bomo popustili in bomo tako igrali do poslednjega kola, nato pa bomo potegnili račune.»

«Še zadnje vprašanje: si optimist ali pesimist?»

«Predsednik društva mora biti vedno optimist glede usode svoje ekipe in jaz nisem izjema. Upam, da tako mislijo tudi vsi ostali v taboru Primorca, odborniki, trener, nogometaši in navijači. Tudi navijači morajo biti optimisti, saj prav njih v ključnih trenutkih najbolj potrebujemo.»

B. Rupel

KOŠARKA

DEČKI

Kontovel A - Ricreatori 81:84 (44:46)

KONTOVEL A: Dolhar 3, Fingerla 17, Škerlavaj 2, Sterni 3, Floreancig, Venier 10, Gruden 6, Terčon 40.

V nedeljo je Kontovel A na domačem igrišču izgubil veliko priložnost, da bi osvojil drugi par točk. Ekipi sta si namreč bili skozi vse srečanje enakovredni, čeravno je naša peterka v prvem polčasu igrala nezbrano. Kljub temu gostom ni uspelo prevzeti vajeti igre v svoje roke.

V drugem polčasu so Kontovelci bolje nadaljevali, saj so v 15. min. vodili s 6 točkami (75:69). Ko je že vse kazalo, da jim zmaga ne bo ušla, pa so kar v štirih (Venier, Gruden, Terčon in Dolhar) morali z igrišča. Tako jih je nasprotnik kaj kmalu dohitel in tudi prehitel. Kljub porazu pa treba pohvaliti vso ekipo Kontovela, predvsem pa Fingerlo.

(Ašo)

Italija na Nizozemskem

RIM — V šestem kolu evropske namiznoteniške lige bo Italija v Heerenveenu igrala z Nizozemsko.

KOŠARKA

Disciplinski ukrepi

RIM — Disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze je za eno kolo izključila trenerja Bianchinija (Bancoroma) in Buccija (Honky), ekipo Cover Jeans pa je kaznovala s prepovedjo igranja dveh kol na domačem igrišču.

NOGOMET

Humanitarna poteza Gorizie

GORICA — Na nedeljski tekmi s Pavio bodo nogometaši Gorizie na majicah nosili naslednji napis: «Združenje darovalcev človeških organov iz Furlanije - Julijske krajine». Za reklamni napis goriško društvo ni zahtevalo plačila.

ODBOJKA

Robe di Kappa - Vojvodina

PARIZ — V prvem kolu finalnega turnirja za pokal pokalnih zmagovalcev, ki bo v Parizu od 18. do 20. februarja, bo na sporedu italijansko - jugoslovanski derbi med turinskim Robe di Kappa in Vojvodino. Druga dva finalista sta turški Guney Sanay in sovjetski Automobil Leningrad.

ATLETIKA — NA DEŽELNIH MOŠKIH LESTVICAH

Edino prvo mesto osvojil Pučnik (Bor)

Pred časom smo objavili pregled ženskih deželnih lestvic za leto 1982. Pregled nadaljujemo z moškimi kategorijami. Tudi tu je stanje podobno: na lestvice se je uvrstilo skromno število atletov, vendar pa je raven njihovih rezultatov zelo visoka.

Med člani je nedvomno najuspešnejši borovec Gabrijel Sedmak. Dosegel je sicer nekoliko slabše rezultate kot v prejšnjih sezonah, kar pa je posledica služenja vojaškega roka.

Med mladinci je edino slovensko prvo mesto osvojil Gorazd Pučnik. Uvrstil pa se je v skoraj vseh disciplinah, saj se ukvarja z deseterobojem, kjer sodi med najboljše v Italiji.

Med naraščajniki je bil zelo uspešen Vasilij Pečar, ki je v troskoku zasedel drugo mesto z minimalno razliko.

ČLANI

kopje: 1. Del Torre (Libertas Videm) 73,18 m; 8. Gabrijel Sedmak (Bor) 54,90 m;

kladivo: 1. Vecchiato (Libertas Videm) 60,94 m; 8. Emil Sedmak (Bor) 40,24 m;

hoja 10 km: 1. Chiarello (Libertas Videm) 43'49"4; 3. Fabio Ruzzier (Adria) 50'57"0;

MLADINCI

100 m: 1. Milocco (Atletica Gorica) in Bonessi (Atletica Gorica) 10"7; 5. Gorazd Pučnik (Bor) 11"29;

200 m: 1. Milocco (Atletica Gorica) 21"6; 5. Gorazd Pučnik (Bor) 23"0;

400 m: 1. Milocco (Atletica Gorica) 48"64; 4. Gorazd Pučnik (Bor) 51"52;

110 m ovire: 1. Candotto (Snia Friuli) 15"0; 5. Gorazd Pučnik (Bor) 16"0;

Vasilij Pečar

višina: 1. Toso (NAF Videm) 2,22 m; 2. Gorazd Pučnik (Bor) 2,10 m;

daljina: 1. Casetta (Libertas Sacile) 7,21 m; 8. Gorazd Pučnik (Bor) 6,70 m;

palica: 1. Fabris (NAF Videm) in Pascoletti (Libertas Videm) 4,30 m; 4. Gorazd Pučnik (Bor) 4 m;

krogla: 1. Gorazd Pučnik (Bor) 13,01 m;

disk: 1. Canton (NAF Videm) 42,46 m; 4. Gorazd Pučnik (Bor) 35,46 m;

kopje: 1. Mancini (Fiamma Trst) 53,42 m; 3. Gorazd Pučnik (Bor) 51,02 m;

deseteroboj: 1. Rucli (Libertas Videm) 6805 točk; 2. Gorazd Pučnik (Bor) 6746 točk.

NARAŠČAJNIKI

3000 m: 1. Licata (Marathon Trst) 8'46"2; 7. David Gregori (Adria) 9'49"3;

110 m ovire: 1. Floreani (Libertas Videm) 15"2; 10. David Inamo (Bor) 18"3;

troskok: 1. Paradisi (Libertas Videm) 13.47 m; 2. Vasilij Pečar (Adria) 13,43 m;

peteroboj: 1. Gnesutta (Snia Videm) 2478 točk; 5. David Inamo (Bor) 2330 točk.

C. D.

NOGOMET

Poplačana vztrajnost

RIM — Carlo Ancelotti je med Bearzotovimi varovanci edini, ki ni še bil imenovan za viteza italijanske republike, obenem pa je tudi edini italijanski nogometaš, ki mu je uspelo «prodreti» v seznam izbranih po zmagi na španskem «mundialu». Za moža, ki se je še lani otepal hude poškodbe, je to prav gotovo lepo priznanje.

DANES ZAOSTALI TEKMI 2. AL

Primorje-Domio Op. Supercaffè-Gaja

Danes popoldne bodo v amaterskih prvenstvih odigrali več zaostalih tekem. Med drugimi bosta stopila na igrišče tudi Gaja in Primorje.

Primorje se bo doma pomerilo z Domiom. Upati je, da rdeče-rumeni niso izgubili tekmovalnega ritma, saj že dva tedna zaradi slabega vremena «počivajo». Svojo zadnjo tekmo je Primorje odigralo 23. januarja, ko je gladko izgubilo z Zaulami (4:0). Današnja tekma je tako odlična priložnost, da popravi slab vtis in bolj mirno čaka na nedeljski derbi z Žarjo. Kot kaže, Prosečani nimajo velikih težav s sestavo moštva, saj ni poškodovanih ne izključenih igralcev. Kljub temu pa se bodo morali precej potruditi, saj je Domio menda boljša ekipa kot bi lahko sklepali po precej skromni uvrstitvi na lestvici.

Gaja pa danes nadaljuje svoj ciklus težkih nastopov, ki se je začela v nedeljo s CGS. Popoldne bodo namreč gostovali na Opčinah pri tamkajšnji Op. Supercaffè; v nedeljo pa pri Muggesani. Gajevci so začeli ta ciklus tekem zelo dobro, saj so nepričakovano a popolnoma zasluženo remizirali proti prvouvrščenemu CGS. Ta rezultat je gotovo vlil igralcem padriško-gropajske ekipe novega zaupanja v lastne moči.

Obe tekmi se bosta začeli ob 15. uri.

ODBOJKA

Mladi sovjetski šahist Kasparov - izrazit favorit

V Moskvi začenja serijo dvobojev, ki vodijo do Anatolija Karpova - Jugoslovan Ljubodrag Ljubojević na tretjem mestu svetovne jakostne lestvice za leto 1982

Moskva bo 25. februarja 1983 prizorišče uvodnih potez v turnirju kandidatov za naslov svetovnega šahovskega prvaka, z dvobojem Gari Kasparov - Aleksander Beljavski pa se morda že začenja novo obdobje v svetovnem šahu. Res je sicer, da so strokovnjaki razdeljeni v skoraj da enako močna tabora, ko se zastavlja vprašanje, ali je Gari Kasparov dovolj močan, da bi lahko že v letu 1984 osvojil naslov svetovnega šahovskega prvaka, toda nihče ne osporava Gariju Kasparovu vlogo izrazitega favorita na turnirju kandidatov. Dvoboj Gari Kasparov - Aleksander Beljavski bo tako pravzaprav zagrevanje pred drugimi četrtfinalnimi dvoboji. Žreb je tokrat močno zapletel položaj, kajti zmagovalec dvoboja Gari Kasparov - Aleksander Beljavski se bo že v polfinalu pomeril z zmagovalcem dvoboja Viktor Korčnoj - Lajos Portisch, medtem ko bosta v drugi skupini četrtfinalna dvoboja Vasilij Smislov - Robert Hübner in Zoltan Ribli - Eugenio Torre.

Mednarodna šahovska zveza FIDE je objavila svetovno jakostno lestvico z rejtingom igralcev koncem leta 1982, na kateri je jugoslovanski velemojster Ljubodrag Ljubojević na visokem tretjem mestu, kar je najboljša ilustracija, kakšno napako je napravila FIDE, ko ni uvrstila Ljubodraga Ljubojevića na listo udeležencev medconskih turnirjev. Anatolij Karpov je z 2710 točkami na prvem mestu, toda njegova prednost pred Garijem Kasparovom ni posebej izrazita, Gari Kasparov pa je v svojem vzponu že dosegel imeniten rejting 2690. Zanimivo je vsekakor, da je imel Robert Fischer rejting 2780, ko je zapustil šahovske arene, če upoštevamo Elojevo metodologijo.

Gari Kasparov

Svetovna šahovska jakostna lestvica za leto 1982: Anatolij Karpov (Sovjetska zveza) 2710, Gari Kasparov (Sovjetska zveza) 2680, Ljubodrag Ljubojević (Jugoslavija) 2645, Ulf Andersson (Švedska) 2635, Robert Hübner (ZR Nemčija), Lev Polugajevski (Sovjetska zveza) 2625, Lajos Portisch (Madžarska), Mihail Talj (Sovjetska zveza) 2620, Tigran Petrosjan (Sovjetska zveza), Boris Spasski (Sovjetska zveza), Jan Timman (Nizozemska) 2605, Viktor Korčnoj (Švica), George Seirawan (ZDA) 2600, Zoltan Ribli (Madžarska), Vasilij Smislov (Sovjetska zveza) 2595.

V listi petnajsterice ne najdemo dvoje udeležencev turnirja kandidatov, Aleksandra Beljavskega in Eugenija Torreja, medtem ko je z liste deseterice odpadel Viktor Korčnoj, ki je igral dvoboj za naslov svetovnega šahovskega prvaka z Anatolijem Karpovom v letih 1978 in 1981. Ljubodrag Ljubojević je zdaj najmočnejši velemojster «ostalega sveta», s svojimi rezultati na šahovski olimpiadi v Luzernu pa je dokazal, da je dozorel v velemojstra takšnega formata, kakršen je bil Svetozar Gligorić v svojih najmočnejših letih, ko je osvojil v Portorožu 1958 drugo mesto na medconskem turnirju.

Velika licitacija za organizacijo četrtfinalnih dvobojev na turnirju kandidatov obenem dokazuje, da je ostal šah še nadalje atraktiven za organizatorje širom sveta, v FIDE pa se je že začel zakulisni boj, kje bo igral Gari Kasparov polfinalni dvoboj z Lajosem Portischem ali Viktorjem Korčnojem, saj nihče ne dvomi, da bo moskovski četrtfinalni dvoboj potekal v znamenju nadmočnosti Garija Kasparova. V drugi skupini je na papirju sicer najmočnejši Robert Hübner, vendar je mnogo šahovskih analitikov, ki menijo, da ne bi bila velika senzacija, če bi se Vasilij Smislov v svojem trijinšestdesetem letu prebil do finalnega dvoboja na turnirju kandidatov.

ACO PASTERNJAK

Pisma uredništvu

Prejeli smo s prošnjo za objavo.

V prilogi PD «Naša telesna kultura» z dne 6. t.m. sem zasledil v rubriki «Delovanje ZSŠDI» sestavek o proslavi 100-letnice Sokola. Ker sem proslavi tudi sam prisostvoval, lahko nedvomno dam organizatorjem vse priznanje za napore, ki so jih vložili v njeno izvedbo, toda o tem, koliko je ta proslava odražala slovesnost trenutka, imam vsekakor drugačno mnenje od člankarja, kot tudi o marsičem, kar bi k vsej zadevi sodilo, pa tega ni bilo.

Obdobje stotih let, kolikor jih je preteklo od ustanovitve Sokola v Trstu, je jubilej, s kakršnim se lahko pohvali le redka organizacija ne samo pri nas v Trstu in zamejstvu, ampak tudi v širšem okolju našega bivanja. Prav zato menim, da sodijo tudi take obletnice med tisto narodovo bogastvo, ki ga je treba spoštovati, varovati in ceniti, kajti patina časa, ki se nabira na takih jubilejih, je težko primerljiva z uporabnimi in materialnimi bogastvi, ki nas obdajajo.

In prav na ta del vrednosti zgodovinskega atesta naše prisotnosti ne le v prostoru, kjer smo, ampak tudi v času, ki ga živimo, sem mislil ob sklepni proslavi 100-letnice ustanovitve Sokola, januarja letos v tržaškem Kulturnem domu. Nočem podcenjevati naporov, ki so jih organizatorji proslave vložili v njeno izpeljavo in ne prispevka tistih, ki so pri njej sodelovali, toda lesk naše kulturne hiše ni mogel zakriti njene provincialne obarvanosti, ki vabljenim gostom v prvi vrsti in onim, ki so napolnili dvorano za njimi, ni nudila ravno vzpodbudne slike o ravni naših prizadevanj na področju telesne kulture, pa morda tudi sicer ne.

Vem, nastopajoči so se izjemno potrudili in so dali od sebe, kar so pač največ mogli, toda je res prav vse, kar smo videli, sodilo na tako pomembno proslavo? In kakšno vlogo je imelo nagrajevanje najboljših športnikov v LETU 1982 pri proslavljanju STOLETNICE Sokola?

Toda morda je vse to le eden izmed manj pomembnih vidikov te proslave, enako kot morda ni najpomembnejše to, da smo jo pripravili z enoletno zamudo, čeprav je bilo mogoče že pred sto leti do dneva natančno izračunati datum te stoletnice. Pomembnejši je drugi vidik, ki je vsekakor manj opravičljiv, če sploh je.

Sokol je namreč predstavljal v času svojega obstoja mnogo več, kot bi lahko sodili po tem, da so se ga v bistvu spomnili le športniki. Kljub njegovemu nekdanjemu pomenu pa se je vse skupaj hudo zataknilo. Danes imamo vrsto organizacij, ki bi morale s širokimi registri zajemati iz tega našega zgodovinskega bogastva. Imamo ZSŠDI, odbor za telesno kulturo pri SKGZ, odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici, pa kulturne in druge ustanove, a se vendar ni nobena spomnila pravočasno na tako pomembno priložnost, ki se nam je nudila. Proslavljanje te obletnice bi moralo biti namreč prilika, da prav v času, ko nam sovražno okolje osporava prisotnost v mestu ter nas izriva v okolico, pokažemo, da prav tukaj slavimo jubileje, s kakršnim se lahko tudi večinski narod lahko izkaže morda le v dveh, treh primerih. Stoletnica bi morala biti prilika, da bi mobilizirali vso našo športno mladino vse leto, v njenem znamenju bi se morale vseh dvanajst mesecev vrstiti prireditve za prireditvijo, tekmovanje za tekmovanjem. Stoletnica bi morala biti prilika za povezovanje preko meje, kot nov dokument enotnega kulturnega prostora tudi v razsežnosti časa. In še marsikaj bi morala biti, pa ni bila.

Škoda!

Škoda pa ne zato, ker naj bi bili za to krivi le telesnokulturni delavci, ki sicer vsega niso opravili, kar bi morali, potrudili pa so se vsaj reševati to, kar je bilo mogoče rešiti, ampak je škoda predvsem zato, ker sodi tudi ta «spodrsljaj» v kontekst širšega nerazumevanja zamejskih družbenih sil za problematiko naše telesne kulture in mladine sploh.

Dokaz za to je bila tudi 100-letnica Sokola.

Bojan Pavletič

NOGOMET

Škandal tudi na Madžarskem

BUDIMPEŠTA — Zgleda, da je tudi v madžarskem nogometu izbruhnil škandal zaradi nogometnih stav. Kot je povedala policija, so doslej priprli 26 oseb, med katerimi so sodniki in igralci.

— —

MARANELLO — Italijanski konstruktor dirkalnih avtomobilov Enzo Ferrari ni hotel komentirati ostrega napada glasila sovjetske komunistične mladine, ki mu je očitalo, da so njegovi avtomobili pravcate «leteče krste».

OBVESTILA

Jadralni klub Čupa

iz Sesljana obvešča člane, da bo 11. redni občni zbor v petek, 25. februarja 1983, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20. Dnevni red: 1. otvoritev, 2. nagrajevanje, 3. sprememba statuta, 4. poročila predsednika, tajnika, blagajnika in gospodarja, 5. pozdravi gostov, 6. diskusija, 7. razrešnica odboru, 8. volitve novega odbora, 9. razno. Vabljeni vsi člani. Odbor.

• • •

ŠD Mladina - baletni odsek

sporoča, da je spremenjen urnik treninga in sicer dvakrat tedensko ob torkih ob 17. uri za prvo in drugo skupino, ob 18.30 za tretjo skupino; ob petkih ob 16. uri za prvo in drugo ter ob 17.30 za tretjo skupino.

• • •

ŠK Kras, KD Rdeča zvezda in KD Kraški dom

organizirajo v soboto, 12. februarja (kraj bo naknadno sporočen), od 17. do 19. ure otroško pustno rajanje za otroke, ki obiskujejo vrtce, za osnovnošolce in srednješolce. Rajanja se bodo udeležili tudi vrstniki pobratenega društva Most pri Ljubljani.

Športna šola Trst

sporoča, da bo seja glavnega odbora jutri, 10. februarja, v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20. Začetek ob 20. uri. Uro prej, ob 19. uri bo seja izvršnega odbora ŠŠT.

• • •

Športna šola Trst

Starši, ki bi radi telovadili skupaj s svojimi 2- in 3-letnimi otroki, pozor!

Na stadionu «1. maj» na Vrdelski cesti št. 7 je organizirana za vas skupna vadba otroci - starši.

Vabimo vas, da se je udeležite v športni opremi ob ponedeljkih in četrtkih od 17. do 18. ure.

Zanimiva okrogla miza v Špetru

ŠPETER SLOVENOV — Številno občinstvo je z zanimanjem sledilo okrogli mizi o nogometu, ki jo je organiziralo društvo «L'Arengo» in ki so se je udeležili nogometni komentator Bruno Pizzul, predsednik deželne nogometne zveze Diego Meroi, znani nogometni trener Massimo Giacomini in bivši mednarodni sodnik Paolo Toselli. Vsak izmed gostov je posredoval poslušalcem svoje izkušnje iz različnih področij, v katere lahko delimo nogometno dejavnost.

TENIS

Argentinci za Davisov pokal

BUENOS AIRES — Guillermo Vilas, Josè Luis Clerc, Alejandro Ganzabal in Gustavo Tiberti bodo branili barve Argentine na srečanju za Davisov pokal z ZDA, ki bo v Buenos Airesu od 4. do 6. marca.

Tudi McEnroe in Connors v Milanu

MILAN — Včeraj so predstavili mednarodni teniški turnir «Cuore cup», ki bo v Milanu od 21. do 27. marca. Turnirja se bodo udeležili, poleg najboljših italijanskih tenisačev, tudi nekateri tuji asi: McEnroe, Connors, Vilas, McNamara, Kriek in Fleming. Nagradni sklad tega tekmovanja bo znašal 365 tisoč dolarjev.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek
TRST Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije) TLX 460270
Podružnica Gorica, Drevored 24 maggio 1 Tel. (0481) 83382 (85723)
Naročnina
Mesečna 9.000 lir — celoletna 65.000 lir
V SFRJ številka 6.00 din, za zasebnike mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140.00 letno 1400.00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 ADIT — DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 223023
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 39.000 lir, Finančni 1.500, legalni 1.500, osmrtnice po formatu, sožalja 1.500 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 300 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Stran 6 9. februarja 1983 Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

USPEH NEAPELJSKE POLICIJE

V Kampaniji izsledili kamoristične morilce

Dolžijo jih osmih umorov - Vsi pripadajo klanu kamorističnega kolovodje Raffaela Cutola

NEAPELJ — Šele včeraj so bile okvirno znane razsežnosti policijske operacije proti kamori v Kampaniji in v Neaplju, o kateri je pred dnevi, ne da bi dajal pojasnil, spregovoril podtajnik za notranje zadeve Sanza. Policija je aretirala tri osebe, drugim petim so zaporne nalogo izročili v kaznilnici, dve osebi pa sta na begu. Vseh deset obtožujejo vrsto umorov, ki so jih zagrešili med 22. avgustom lani in 23. januarjem. Med temi je umor župana iz San Giuseppa Vesuviana Francesca Giugliana. Obtoženi so tudi pripadnosti kamoristični kriminalni organizaciji, nedovoljenega nošenja orožja, izsiljevanja, ropov in tatvin.

Vsi pripadajo skupini «nove posebne kamore» (nuova camorra speciale), ki je po mnenju preiskovalcev le oboroženo krilo Cutolove «nove organizirane kamore», ki z umori brani svoje pozicije pred rastočim vplivom «nove družine». Krvavi boj med posameznimi kamorističnimi klani, je v zadnjem letu terjal ogromen davek. Deseterica je trenutno obtožena osmih umorov. Prvega so zagrešili avgusta lani, ko so ubili enega od kolovodij «nove družine» Enrica Tucciola, mesec dni kasneje so v San Gennariellu di Ottaviano ubili Antonia Nappija Casalinija, dva dni kasneje so v Sommi Vesuviani ubili Francesca Auriemmo. Dolgi seznam umorov navaja uboj Luigija Battaglio 13. oktobra v San Giuseppu Vesuvianu, tri dni kasneje so v istem kraju ubili socialističnega župana Francesca Giugliana. Še sedaj ni povsem jasno, zakaj je moral pod streli pasti prav Giugliano. Preiskovalci domnevajo, da so ga ubili zaradi sorodstvenih vezi z nekim pripadnikom «nove družine». Vsekakor pa ne izključujejo možnosti, da so ga Cutolovi ljudje ubili, ker so nekaj dni prej njihovi konkurenti skusali ubiti nekega drugega župana, ki je po vsem sodeč naklonjen Cutolu. Med preostalimi umori je globoko odjeknil tudi umor 9-letnega Michela Iervolina, ki je bil kriv samo, da se je nahajal v neposredni bližini svojega brata Giuseppa, Cutolovega človeka, ki se je izneveril pravilom svojega klana.

Poleg vsega tega enega od aretiranih dolžijo, da je v jetnišnici Poggioreale 23. februarja 1980 med nekim potresnim sunkom vodil skupinico, ki je usmrtila tri zapornike nekega «konkurenčnega» kamorističnega klana. V svoji uspešni akciji je policija zaplenila tudi precejšnje količine orožja in ukradenega blaga. Za premnoge pa je tak uspeh le tolažilen, saj je izključno policijske narave in praktično ne načenja kamoristične oblasti. Aretirane bodo zamenjali drugi, saj kamora nima težav z novačenjem novih rekrutov. Boj proti kamori bo uspešen samo, če bo oblastem uspelo streti korenike kamorističnega zla. O pravi popkovini med kamoro in raznimi gospodarskimi in političnimi interesi ne moremo izrecno govoriti, to je značilno za mafijo. A po vsem sodeč se tudi kamora bliskovito modernizira, da že ubira poti mafije. Primer Cirillo nam navsezadnje zgovorno dokazuje, da je že v preteklosti prihajalo do paktiranj mafijskega kova s kamoro.

LONDON — General Keith Spacie bo novi poveljnik britanske vojaške garnizije na Falklandih. 47-letni Space, ki je trenutno uslužben pri kraljevskem kolegiju za vojaške študije, bo nadomestil dosedanjega poveljnika tega otočja generala Davida Thorna.

Britanska garnizija na Falklandih šteje trenutno štiri tisoč mož.

Manifestacija proti Homeiniju

RIM — «Aretirali» so jih na Trgu republike in nato vlačili po Rimu, da bi jih potem «ustrelili», sedem iranskih mudžahedinov namreč. Mudžahedine naj bi pokončal ekseklucijski vod pozdaranov, katerim je poveljeval Homeini. S to dobro režirano farso je hotela organizacija muslimanskih študentov v Italiji, ki simpatizirajo z mudžahedini, obeležiti prvo obletnico umora Muse Hiabanija, ki je bil poveljnik oboroženih sil, ki se v Iranu borijo proti Homeiniju. Hiabanija so namreč lanskega 8. februarja lani v nekem skrivališču v Teheranu in ga usmrtili skupaj z 19 drugimi «sovražniki Homeinijevega režima».

Prvo obletnico smrti so istočasno komemorirali tudi v Veliki Britaniji, Franciji, ZDA in Švici, hkrati s tem pa so se muslimanski študentje spomnili še četrte obletnice Homeinijeve «revolucije» (11. februarja 1979).

V Rim so prispeli z vseh krajev Italije in šli po mestnih ulicah v povorki, ob tem pa, kot rečeno, so uprizorili svojo predstavo. V rokah so študentje imeli transparente z napisi imen umorjenih protirežimskih borcev ter vzklikali razna gesla. Na Trgu santi apostoli so nato prebrali dolgo sporočilo Massu da Radžavija, ki iz Pariza vodi odporništvo proti Homeiniju.

Na sliki (telefoto AP): svojevrstna eksekucija mudžahedinov v Rimu.

Osma poroka Taylorjeve

LONDON — Vse kaže, da je slovita ameriška filmska igralka Elizabeth Taylor pred svojo osmo poroko. Njen srečni (za koliko časa?) izvoljenec je 55-letni mehiški odvetnik Victor Luna.

Trenutno še ni znano, če se bo (bivša) zvezda odslej imenovala Luna.

Bodo sploh kdaj uvedli «težko» liro?

RIM — Spričo neovrgljivega dejstva, da je italijanska valuta najbolj razvrednotena v vsem razvitem svetu, se od časa do časa pojavljajo govorice o uvedbi «težke» lire. Res je, da mora gospodinja že za drobne dnevne nakupe jemati s seboj k enoti še nič koliko ničel, kot je res, da si že težko predstavljamo številke, ki označujejo italijansko gospodarstvo: 500.000 milijard za notranjo porabo, 100.000 milijard za uvoz, 72.000 milijard za dolgove v tujini, 1.400 lir za dolar. Res je tudi, da si lahko leta 1914 za liro kupil piščanca, leta 1976 povoščeno vžigalico, danes pa sploh nič. Toda italijanski mlini meljejo skrajno počasi, zaradi česar ni pričakovati, da bi nasveti finančnih izvedencev (da bi namreč spremenili 1.000 lir v «težko» liro) zalegli prav kmalu.

Poroka «made in USA»

NEW YORK — *Clifford in Spunky živita v Ameriki. On je star 32, ona pa 13 let. Pred kratkim sta se poročila. Na poroki se je zbralo kakih sto svatov, ki so jedli, pili, peli in prijetnega vzdušja ni manjkalo. Po obredu, v katerem je Clifford izrekel tradicionalno poročno formulo, Spunky pa je modro molčala, je mladoporočenec izjavil: «Doslej sem bil trikrat poročen, toda vse tri žene so me zapustile in mi ušle. Edina, ki mi je že vrsto let zvesta, je Spunky. Pa tudi všeč mi je, saj le lepa blondinka. Kazi jo le nos, ki je še daljši od mojega.»*

Ko so se svatje razšli sta utrujena zakonca odšla na počitek: on na posteljo, ona pod njo.

Spunky je namreč prikupna svetlodlaka psička, ki je pri svojih trinajstih letih biološko stara toliko, kot človek pri devetdesetih. Zato si poroke ni preveč gnala k srcu.

PRIMORSKE VESTI

SEJA ODBORA ZA OBMEJNO GOSPODARSKO SODELOVANJE

Maloobmejno gospodarsko sodelovanje z obe strani še premalo izkoriščeno

Vrsta odprtih vprašanj v zvezi z razvojem gospodarskega sodelovanja

KOPER — Maloobmejno gospodarsko sodelovanje z Italijo je priložnost, ki jo obe strani še vedno premalo izkoriščata, so v ponedeljek med drugim menili člani odbora za obmejno gospodarsko sodelovanje pri medobčinski gospodarski zbornici v Kopru. V zadnjih letih menjava po tržaškem in goriškem sporazumu skokovito narašča in je lani dosegla že 375,6 milijarde lir. To je že več kot petina celotne blagovne menjave med Jugoslavijo in Italijo. Žal pa je to v mnogočem odraz tudi višjih cen, ne pa tudi povečevanja fizičnega obsega menjave. Primer za to je meso, saj je bilo iz Jugoslavije izvoženo meso (3700 ton) v letu 1977 vredno 9,7 milijarde lir, sedaj pa je enaka količina vredna 26 milijard lir. Člani odbora so opozorili tudi na pozitivno spremembo.

Ni dolgo od tega, ko so jugoslovanski izvozniki na izvoženo blago uvažali kar 50 odstotkov izdelkov namenjenih zlasti široki potrošnji, zdaj pa je ta odstotek padel na pičlo dva odstotka. Kar 98 odstotkov blaga, ki ga iz Italije uvozijo v Jugoslavijo v okviru maloobmejnih sporazumov v gospodarskem sodelovanju so reprodukcijski materiali. Na današnji seji odbora za maloobmejno gospodarsko sodelovanje so opozorili tudi na vrsto odprtih vprašanj v zvezi z razvojem tega gospodarskega sodelovanja. Več kot nujno je, da se pristop Jugoslavije do tega sodelovanja poenoti in ustanovi na primer interesna skupnost, ki bo povezovala vse organizacije združenega dela, ki so vključene in ki hočejo biti vključene v to menjavo. Trenutno je vanjo vključenih 709 organizacij združenega dela iz vse Jugoslavije, samoupravno interesno skupnost za maloobmejno gospodarsko sodelovanje pa imajo v Sloveniji in na Hrvaškem. Člani odbora so menili, da imata te skupnosti v nekaterih primerih preveč različen pristop. Zlasti bi morali biti spodbujevalec razvoja maloobmejnega sodelovanja, tistega sodelovanja, ki bi spodbujalo višje oblike gospodarskega sodelovanja. V skladu z osimski sporazumi bi morali, po mnenju članov odbora, čimprej oblikovati komisije, ki bodo pripravile tudi študije o železniški cesti, energetskih in drugih povezavah med koprskim in tržaškim območjem. Prav bi bilo, da bi se tudi Jugoslovanska izvozna in kreditna banka reorganizirala v temeljno banko. Zaenkrat v zamejstvu deluje šest mešanih podjetij, ki v nekaterih primerih, Tomos in Velplas na primer, ni še dovolj uspešno, zato proučujejo njihovo delovanje. Prav tako pa imajo ETA Cerkno, Mehanotehnika Izola, Obrtna zadruga Galeb z obrtnim konzorcijem Gometal in tržaškim tehničnem konzorcijem sklenjene pogodbe o dolgoročnem poslovno-tehničnem sodelovanju.

DUŠAN GRČA

Sarajevski festival malih odrov

SARAJEVO — Od 6. do 16. aprila bo v Sarajevu tradicionalni jugoslovanski festival malih odrov, ki bo letos na sporedu že štiriindvajsetič. Republiški in pokrajinski selektorji so že izbrali 17 predstav, ki naj bi prišle v poštev za tekmovalni del festivala, medtem ko bo 15 uprizoritev informativnega značaja. Skratka, po vsem sodeč bo letošnji sarajevski gledališki festival resničen prikaz današnjega gledališkega trenutka v Jugoslaviji.

Iz Slovenije je prišel predlog, naj bi za uprizoritev v Sarajevu prišle v poštev tri predstave, in sicer «Igre je konec» (SNG Drama iz Ljubljane), «Madeus» (Slovensko ljudsko gledališče iz Celja) in «Namišljeni bolnik» (Mestno gledališče ljubljansko).

MELBOURNE — Silovit peščeni vihar, ki je s hitrostjo 110 km na uro divjal preko avstralske države Viktorija, je včeraj povsem zatemnil Melbourne, kjer je zastalo vse delo, prekinili pa so tudi cestni, pomorski in zračni promet.

Orožje, ki ga je policija zaplenila Cutolovim kamoristom (Telefoto AP)

RAZPRAVA O ZAKONU 828 V OBČINSKEM SVETU V REZIJI

Prednost Reziji pri naložbah za razvoj

REZIJA — Finančna sredstva predvidena v zakonu štev. 828 (3 tisoč milijard), vzbujajo veliko zanimanje po vsej naši deželi. Omenjeni zakon predvideva namreč veliko vsoto denarja za gospodarski razvoj ne le področij prizadetih od potresa iz 1976. leta, temveč tudi izven potresnih območij. Zato se stranke sindikati, družbeno - politične sile in krajevne uprave dogovarjajo, usklajujejo stališča ter pripravljajo razvojne načrte za investiranje denarja.

Vse bolj pogosto pa se porajata tudi zaskrbljenost in bojazen, da ne bi bila sredstva smotrno uporabljena, oziroma da jih ne bi izkoristili za prvoten namen, za katerega so bila namenjena.

Globoko zaskrbljenost izraža s tem v zvezi tudi občinski svet občine Rezije, ki se je nedavno sestal, da bi obravnaval vprašanje zakona 828 in razpravljal o razvojnih perspektivah rezijanske doline. Na občinskem svetu so zato soglasno izglasovali tiskovno poročilo, kjer med drugim izražajo zaskrbljenost, da bi deželna uprava usmerila drugim sredstva namenjena potresnemu območju, na primer reševanju tržaške luke, izgradnji carinskega centra v Cervignanu ali reševanju iz krize industrijskih obratov v Furlanski nižini. Čemu služijo, se sprašuje občina Rezija, sredstva, ki jih je dežela doslej naložila v popotresno obnovo in v izgradnjo infrastruktur, če bodo ljudje iz gorskih vasi morali zapustiti novozgrajena ali obnovljena stanovanja zaradi pomanjkanja delovnih mest? V vsej rezijanski dolini neobstaja niti ena proizvajalna industrijska enota in obrtništvo, ki je predstavljalo v preteklosti dober vir zaslužka, je v težki krizi. Če primerjamo podatke popisov iz leta 1951 in 1981. leta, zabeležimo v Reziji zaskrbljujoč demografski padec in sicer 54 odstotkov prebivalcev manj. Kljub številnim zakonom, ki naj bi preprečili odtok ljudi iz gorskih in hribovitih predelov, je bilo storjenega le malo konkretnega, nadaljuje tiskovno poročilo. V deželnih razvojnih načrtih so, po drugi strani, že načrtovali gospodarski razvoj dežele, opredelili industrijske, komercialne in turistične cone na osnovi kriterijev, ki so včasih prav gotovo sporni. Zato rezijanska občina zahteva, da v porazdelitvi 3 tisoč milijard, ki jih je država dodelila naši deželi, morajo biti deležna največje pozornosti področja neposredno prizadeta od potresa iz 1976. leta in sicer področje Gumin — Karnija — Ponteba in ves obmejni pas. Emarginirana v vseh aspektih (naj omenimo med drugim zamude v financiranju obnove cestne povezave Sella Carnizza — Učea — Jugoslavija), Rezija, kjer je potres porušil 90 odstotkov poslopij, ne more sprejeti samo drobiža iz finančnih sredstev zakona 828, ki ji morajo nasprotno zagotoviti ne le obnovo temveč tudi gospodarski preporod.

TRŽAŠKI DNEVNIK

POGOVOR Z ZDRAVSTVENIM NADZORNIKOM DR. CLAUDIOM BEVILACQUO

Na Katinari rešitev vseh problemov ki tarejo glavno mestno bolnišnico?

Ta je bila po sodbi tedanjega ravnatelja že leta 1919 premajhna za potrebe časa

V glavni mestni bolnišnici pa tudi v drugih zdravstvenih domovih je bila pretekli teden, kot znano, štiridnevna stavka zdravnikov, ki se postavljajo po robu sporazumu o delovni pogodbi takšnemu kakršnega so podpisali predstavniki rimske vlade in enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL. Okoliščina, da so zdravniki spet poprijeli za delo, pa naj nikar koga ne zavede, kajti napovedali so, da bodo protest še občutno poostrili za primer, da bi njihovih zahtev ne sprejeli. Ko so zdravniki ostali križem rok, so se razmere v bolnišnicah, zlasti v glavni, ki so že itak sila kočljive, še poslabšale, tako da se je v načelu utemeljeno nezadovoljstvo prebivalstva zdaj še povečalo. O tem so izmenjali nekaj besed z nadzornikom bolnišniškega prezidija Krajevne zdravstvene enote dr. Claudiom Bevilacquo.

Kdo je dr. Bevilacqua? To je osrednji sanitarni nadzornik vseh zdravstvenih domov, ki smo jih še do nedavnega opredeljevali z nazivom «združene bolnišnice» (Ospedali riuniti), ki pa po novem v okviru zdravstvene reforme sestavljajo tako imenovani bolnišniški prezidij. Vsaka bolnišnica ima svojega ravnatelja, a dr. Bevilacqua usklajuje delo posameznih ravnateljev, posreduje med njimi, vodstvom KZE in pristojno deželno oblastjo, skratka, oblikuje in vodi zdravstveno politiko. Sicer pa poučuje socialno medicino na univerzi.

Kaj menite o stavki zdravnikov?

V formalnem pogledu je docela upravičena, v moralnem pa nikakor. Januarja jim je zapadla delovna pogodba, zato razumljivo zahtevajo novo z določenimi normativnimi in ekonomskimi izboljšavami. Zakaj je njihov protest formalno upravičen? Vzemite zdravnika, ki ne dela v bolnišnici, ki je še svež, mlad, ima lastno ordinacijo in poleg zasebnih pacientov, denimo, kakih petsto bolniških zavarovancev. Koliko mislite, da zasluži? Več, kakor pa ta ali oni primarij. Zdravnikom v bolnišnicah to kajpak ni po godu, zato zahtevajo, da se jim ekonomski tretman ustrezno zboljša, izenači. Zakaj pa njihove zahteve moralno niso opravičljive? Zato vendar, ker je italijansko gospodarstvo na psu in je potrebno šteti vsako liro; zato, ker očitno ni mogoče na noben način povečati javnih izdatkov na zdravstvenem področju.

Kakšen recept bi vi predpisali?

Kdor že ima določene, visoke, dohodke, mu jih seveda ni mogoče okrniti; pač pa bi bilo mogoče «zunanjim» zdravnikom naprtiti kaj več dela, če so že mnogo bolje plačani od zdravnikov v bolnišnicah. Tako npr. bi vsakega od njih lahko za kakšni dve urici dnevno zadolžili, recimo, za preventivno pa tudi šolsko medicino, s čimer bi aktivno posegli na socialno področje, ki je takih in podobnih pobud še kako potrebno. Sicer pa je nujno na korenit način preurediti celovito normativno plat. Doslej so bile zagrešene številne hude napake, zaradi katerih so nastale nepojmljiva neskladja med delovnimi kategorijami, ta so pa seveda sprožila negodovanje. Napak je npr. praksa, po kateri ima zdavnik radiološkega oddelka v bolnišnici pravico do določenega odstotka na tarifi, ki jo za rentgensko obsevanje plača zunanji pacient, torej oseba ki ne leži v bolnišnici. Vsi si ne morejo tako zaokrožiti plače. Sploh pa je po mojem nepravilno, da se sklepajo delovne pogodbe ločeno po kategorijah; pravilneje bi bilo, ko bi ob polnem zagonu zdravstvene reforme uvedli enotno delovno pogodbo za vse zdravniške kadre.

Še besedo, dve, o razmerah v glavni bolnišnici. Ljudje tožijo, da je prenatrpana, kritizirajo oskrbo pa tudi higieno.

Nekatere kritike so res utemeljene, mnoge druge pa nikakor ne. Toda pojdimo po vrsti. Veste, kdaj je bila zgrajena bolnišnica? Leta 1841, ko je bilo prebivalstva mnogo manj. In veste, kaj je že leta 1919 rekel njen tedanji ravnatelj? Da je postala premajhna in da je treba zgraditi novo. Nanjo je bilo treba čakati polnih 53 let, saj bo bolnišnica na Katinari odprta v kratkem, treba je le še rešiti vprašanje organika. V vsem tem času so se vrstili mašilni posegi za sprotno prilaganje bolnišniških struktur potrebam časa.

Rešilna bilka je torej na Katinari?

Da. V glavni bolnišnici je okrog 1350 postelj in lep del teh je razvrščen po hodnikih. Katinarska bolnišnica bo razpolagala z 853 ležišči, tako da bo mestno razbremenila in v njej omogočila takšno preureditev, ki bo v skladu s stvarnimi potrebami. Manj pacientov, manj postelj, več komfortnega prostora za bolnike pa tudi za samo bolnišniško osebje, ki ga je danes za 2500 delovnih moči. Del teh bo seveda premeščen na Katinaro. Hodniki v mestni bolnišnici bodo spet samo hodniki, sanitarije bodo tudi zadostovale, saj so bile zamišljene za največ 800 - 900 bolnikov, a novi razpoložljivi prostori bodo omogočali povečanje in posodobitev ambulatorijev.

Kaj pa druge bolnišnice?

Bolnišnica pri Magdaleni (iz leta 1896) ima okoli 350 postelj, bolnišnica Gregoretti za dolgotrajne bolezni (iz leta 1913) jim ima 350, sanatorij Santorio (iz leta 1958) 400, tem gre prištevati še dializni oddelek v nekdanji psihiatrični bolnišnici pri Sv. Ivanu (iz leta 1935). Po dokončnem zagonu katinarske bolnišnice bomo postopno odpravili bolnišnici Gregoretti in Santorio ter Sai (po primariju Giovanniju Saiu) pri Sv. Ivanu. Takšna bo torej podoba bolnišniškega prezidija, v katerega okviru bo ostalo največ 2000 postelj nasproti današnjim 2300 in nasproti dnevni navzočnosti 2060 bolnikov v vseh zdravstvenih domovih. (dg)

NA POKRAJINSKEM KONGRESU KPI

DOKAJŠNJA POZORNOST PROBLEMOM SLOVENCEV

Kdo so slovenski člani novih vodstvenih organov federacije

Kot smo že poročali v prejšnjih dneh, je bilo vprašanje zaščite Slovencev v Italiji eno glavnih tem 9. pokrajinskega kongresa tržaške federacije KPI. Že sam tajnik Tonel je v svojem poročilu posvetil temu vprašanju znatno pozornost, pa tudi zaključni dokument poudarja zavzetost partije za reševanje tega problema ter osvaja Tonelov predlog o pozivu osrednjemu vodstvu KPI, naj se tudi na vsedržavni ravni bolj odločno zavzame, da bi zakon o globalni zaščiti končno dobil parlamentarno potrditev.

Nujnost posebno odločnega angažiranja partije v to smer je poudarila tudi senatorka Jelka Gerbec v svojem posegu v razpravo v politični komisiji, ki je imela nalogo da pripravi zaključni dokument. Sen. Gerbčeva se je vprašala, kaj je treba v tem pogledu storiti in v tej zvezi poudarila, da ne zadostujejo pritiski na rimske politične in parlamentarne forume, razne delegacije in pozivi na vodstva strank. Treba je zainteresirati tudi krajevne politične in družbene sile Furlanije - Julijske krajine ki okrog tega problema marsikdaj pogojujejo osrednje forume in parlamentarna predstavništva nekaterih drugih strank.

V sami partiji — je nadaljevala — pa je treba senzibilizirati vsedržavne in parlamentarne predstavnike izven naše dežele, saj je v vodilnih kadrih same KPI zaznati določeno neobčutljivost ter široko nepoznavanje priblemov etničnih in nacionalnih manjšin. Prav zato je treba spodbuditi delovanje komisije za probleme manjšin pri vsedržavnem vodstvu partije z vključevanjem kadrov, ki dobro poznajo ta vprašanja. Poleg tega mora komisija delovati ob tesnem sodelovanju s partijskimi organizacijami in komponentami zainteresiranih dežel, pa tudi v neposrednem stiku z manjšinskimi organizacijami, tudi tistimi, ki jih ne vodijo komunisti ali samo oni.

Treba je tudi obnoviti delo — je nadaljevala Jelka Gerbec — za uveljavljanje kulture sožitja na našem ozemlju.

Marsikaterega našega bralca bo zanimalo, kako je z zastopstvom Slovencev v vodstvenih organih, ki so izšli iz 9. kongresa. V 51-članskem federalnem odboru je 10 Slovencev (prej jih je bilo 12, vendar je odbor štel 59 do 60 članov), v 13-članskem nadzornem komiteju pa so štirje Slovenci (prej dva). V novem federalnem odboru so bili potrjeni Marina Bernetič, Miloš Budin, Jelka Gerbec, Boris Iskra, Stojan Spetič in Edvin Švab, novi slovenski člani komiteja na so tajnica kriške sekcije KPI Nerina Bogatec, tajnik trebenske sekcije Albert Čuk, tajnik dolinske sekcije Boris Kocjančič in tajnik devinsko - nabrežinske sekcije Ivan Širca. V federalnem nadzornem komiteju na sta bila potrjena Germano Švara in Armida Zobec Valentini, nova člana pa sta Albin Škerk in Adolf Wilhelm ki sta bila prej člana federalnega komiteja.

Naj še omenimo, da bodo v prihodnjih tednih izvolili še vodstveni odbor (prejšnji je štel 23 članov, od katerih so bili trije Slovenci) in novo tajništvo.

Atentat na oddajnik Radia radicale

V ponedeljek ponoči so neznanci na več mestih prerezali cevi oddajnika Radia radicale pri Ferlugih in tako onemogočili oddajanje tega radia in še nekaterih drugih zasebnih radijskih postaj. Predstavniki Radia radicale so o tem obvestili agente tržaškega Digosa, ki je uvedel preiskavo.

S SEJE VZHODNOKRAŠKEGA SVETA

DVA LOČENA PREDLOGA O PROTIVREDNOSTIH

Vzhodnokraški rajonski svet je na ponedeljkovi seji izglasoval dva ločena dokumenta, oziroma predloga za uporabo del sredstev, ki jih bo naša skupnost prejela kot protivrednost za škodo, ki jo je utrpela zaradi razlaščanj za izgradnjo hitre ceste. Dokumenta bo sedaj proučil občinski odbor, ki mora nato svoja sklepna stališča posredovati Kraški gorski skupnosti. Skupščina je najprej odobrila resolucijo, ki so jo skupno predstavili listarji in demokristjani in ki v bistvu pravi, da bo treba vsa finančna sredstva nameniti le gradnji socialnega centra na Opčinah. Za to stališče so se izrekli svetovalci LpT, KD, MSI in socialist Turrito, proti pa komunisti in Renar (PSI), medtem ko se je predsednik Sosič vzdržal. Druga resolucija, ki sta jo podpisali KPI in SSk, pa obravnava to vprašanje dosti bolj razčlenjeno in poglobljeno, pri uporabi teh sredstev pa upošteva potrebe in zahteve vsega prebivalstva in njegovih organizacij od Opčin pa do Bazovice. Kar zadeva gradnjo socialnega centra na Opčinah pa so podpisani resolucije poudarili, da je to predvsem naloga tržaške občine, ki že skoraj deset let obljublja ureditev te strukture. Za to resolucijo sta, poleg KPI in SSk, glasovala tudi Renar in Turrito (oba PSI).

V nadaljevanju seje je nato rajonski svet za vzhodni Kras izrekel pozitivno mnenje za odprtje občinske lekarne na Opčinah, resolucijo o vprašanju ostarelih, ki jo je predstavila komunistična sveovalska skupina, pa bo obravnaval na eni izmed prihodnjih sej.